

A R E G G E L

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 240 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1*20 lira, 2 francia frank, 10 lej

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 október 19

43. szám

„Matuska nem örült, föl kell akasztani!”

mondja A Reggel-nek szenzációs nyilatkozatában Wagner Jauregg professzor a világhírű osztrák elmegyógyász, aki tiz nap óta figyeli Matuska elmeállapotát

„Egy ilyen gonosztevő, egy ilyen szörnyeteg nem rejtőzködhetik el a felelősségrevonás elől azzal, hogy nem beszámítható!” – „Nem szabad, hogy a hatóság hamis humanista jelszavak által vezéreltesse magát, mert ezzel többet árt az emberiségnek, minthasznál!”

Bécs, október 18.

(A Reggel tudósítójától.) A Matuska-ügy nyomozásának mai stádiumában két kérdés maradt válasz nélkül. Az egyik:

kiknek a megbízásából követte el Matuska gaztetteit?

A közvélemény ugyanis egy pillanatra sem hitte el, hogy a sorozatos vasúti robbantásoknak tettese és végrehajtója egyedül és egy személyben Matuska Szilveszter. Erre vonatkozóan gyanakvással és bizalmatlansággal fogadja az osztrák rendőrség nyomozati eredményeit és véleményét. A rejtély fonálainak kibogozását, a példátlan bűnügy hátterének megvilágítását a budapesti rendőrségtől várják nemcsak itthon, hanem külföldön is. A másik kérdés:

örült-e a jüterbogi és biatorbágyi vasúti robbantások tettese?

Az osztrák rendőrség napok óta olyan irányba tereli Matuska szerepét, mintha egy köz- és önvészélyes elmeháborodottal, egy szexuálpatológiai klinikai esettel állanánk szemben. Matuskát az elmúlt tiz napban ismételtelen megvizsgálta a bécsi.

Wagner-Jauregg professzor, a világhírű elmegyógyász.

Az ő véleményét határozottan perdöntőnek kell elfogadnunk ebben a vitában. A Reggel bécsi tudósítója fölkereste tehát Wagner-Jauregg professzort, akinek föltettük a kérdést:

— Örültnek tartja-e a professzor ur Matuskát?

A tudós professzor arca kipirult.

— Örült? — kiáltotta — nem értem, hogyan lehet ilyesmire még csak gondolni is! Ez a közönség nagy tévedése, amely valamely

ostoba bolsevista humanitásnak és a védőügyvédek machinációjának eredménye.

Egy ilyen gonosztevő, egy ilyen szörnyeteg nem rejtőzködhetik el a felelősségrevonás elől azzal, hogy nem beszámítható.

Természetes, hogy beteges hajlamai vannak, abnormális emberekben levő ösztönök némileg fokozott mértékben vannak meg nála. Ugy látom, hogy a hatalmi ösztön az, amely hihetetlen mértékben érvényesül ebben a lélekben! Uralkodni, hatalmát mutatni embertársai fölött és gyönyörködni azok szenvedéseiben.

Bizonyos, hogy valami gyönyört érzett aljas merényleteinek elkövetésekor,

mint ahogy minden gyilkos, aki nem valami hirtelen fölindulásban gyilkol, valamiféle kéjérzést érez, ha áldozatával végez. Senki sem gyilkol, akinek nem telnek valami titkos gyönyöre a gyilkolásban. Éppen olyan ez, mint a kleptománia. Minden tolvaj kleptomániás! Aki nem az, nem lop. Csak persze a kleptománia sokkal általánosabb, mint ezek a homocid ösztönök, amelyek Matuskában vannak. Az embereknek igen nagy része lop, mert a gátlások, amelyek a kleptománia érvényesülését megakadályozhatják, sokkal enyhébbek. A külső körülmények, a szükség, a haszon, még egyenesen elősegítik ennek az ösztönnek az érvényrejutását. Másként áll ez Matuskánál, akinek semmi haszna sem lehetett merényleteiből.

— Szóval professzor ur szellemileg normálisnak tartja Matuskát?

— Szellemi normalitás nincs. Ön talán szellemileg normális? Vagy én normális vagyok? Vegye tudomásul, hogy a szellemi normalitás egyértelmű az elmeháborodottsággal. Minden ember más! Az alaptulajdonságok egyformák,

de az adagolás különböző. A nevelés, a megfontolás, a józan ész kötelessége, hogy ellenőrzést gyakoroljon az ösztönök fölött. Aki elmulasztja ezt az ellenőrzést, annak lakolnia kell! Egyáltalában nem értem, mi a célja a védelemnek a pszichiátrizálással. Emlékszem egy esetre, amelyben magam is mint szakértő szerepeltem. Egy kis osztrák falucskában volt egy becsületes iparos, aki azonfölül mint éjjeli őr is működött. Egy szép napon a testvére belefulladt a kutba s a csendőrségen fölmerült a gyanu, hogy az éjjeli őr tette el láb alól. Kihallgatása alkalmával sarokba szorították; bevallotta tettét, de bevallotta azt is, hogy ezen az eseten kívül négy másik gyilkosság, rengeteg rablás, erkölcsstelen merénylet, lopás és gyújtogatás terheli lelkiismeretét. Ismétlem, közbecsülésben álló ember volt, akárcsak Matuska és szellemileg nem volt kevésbé normális, mint minden más ember.

De ha a szellemi abnormisokat ki akarnók vonni az igazságszolgáltatás hatásköréből, meg kellene szüntetni a bíróságokat, mert senkit sem lehetne többé elítélni.

Mit is csináljanak vele, ha szellemileg abnormis, mint ahogy ezt ma oly divatos hangoztatni? Intézetbe zárjuk? Bocsásson meg, de

olyan intézet nincs sehol a világon, amelynek az volna a hivatása, hogy ilyen szörnyeteket tápláljon.

Mi történik az intézetben? Pár évig be van zárva, normálisan viselkedik és akkor ki kell engedni, mint ahogyan normálisan viselkedett addig is mindig, amikor nem követett el merényleteket.

Ha pedig kiengedik, megint előről kezdheti gaztetteit!

A teavásárlás bizalmi kérdés

TEÁT VÁSÁROLJUNK MEINLNÉL

Ott mindenki megkapja az izlésének megfelelő keveréket. Meinl a teaszaküzlet, melynek számos keveréke közül mindegyik elismerten elsőrangú.

Egészen más, ha fegyházba zárják. Innen először is nehezebb a szabadulás, másodszor pe-

Matuskát vasárnap átszállították a Landesgericht fogházába

Először Ausztriában ítélkeznek fölötte, azután döntenek a Magyarországának való kiadatása felől

Matuska Szilvesztert, az ansbachi, jüterbogi és biatorbágyi vasuti merényletek tettesét a rendőrség bünyüi osztályáról vasárnap átszállították a Landesgericht fogházába. A bécsi rendőrség szerepe most már mindössze annyi, hogy ellenőrizze Matuska vallomásának adatait. Matuska vallomásában elmondta, hogy

az ansbachi merénylet után 1930 szilveszteréjszakáján egy ottani vendéglőben vidám táncmulatságon vett részt.

A kiküldött detektívek megállapították, hogy ez az adat megfelel a valóságnak, sőt a táncmulatság végeztével Matuska néhány órára nem egyedül szállt meg egy neulenkbachi szállodában. A szállodából 11 szavas sürgőnyt adott föl Bécsbe feleségének! A jüterbogi merénylettel kapcsolatban Matuska azt vallotta, hogy a ruhákat, amelyeket a tett elkövetésekor viselt, Budapesten vásárolta. Azt vallotta továbbá, hogy a merénylet elkövetése után Bécsbe jött, a Strozsigasseban szállt meg egy szállodában és a szálloda hátulso udvarában elégette a ruhákat. A vizsgálat ezt az adatot is megerősítette és a szálloda személyzete a kihallgatás folyamán előadta, hogy a hátulso udvarban

csakugyan találtak elégett ruhafoszlanókat, sőt egy alig sérült prémbekecsét is.

Augusztus elején Matuska egy wellsi hotelben lakott, ahol éppen úgy, mint a strozsigassei szállodában, saját neve alatt jelentette be magát. A biatorbágyi merényletben szereplő kofert csakugyan egy V. kerületi kereskedőnél vásárolta Bécsben. Az az állítása is beigazolódt, hogy

Tattendorfban a gyújtótöltényekkel és egy sindarabbal előzetes kísérleteket végzett.

E kísérletezés közben egy szilánk a közeli ablakba vágódott és betörte azt. Matuska most már a Landesgericht fogházában fogja megvárni a kiadatási eljárás lefolytatását. A rendőrségen közölték A Reggel tudósítójával, hogy

először az ansbachi merénylet miatt fog felelni az osztrák esküdtszék előtt,

amely, tekintettel arra, hogy a merénylet nem sikerült, valószínűen csak rövidebb börtönbüntetéssel fogja sújtani.

A büntetés kitöltése után kerülhet sor Matuska kiadatására.

A rendőrségen hivatkoznak arra, hogy Magyarország és Ausztria között kiadatási szerződés nincs és ezért e téren a nemzetközi jog-

dig a lezárás tartama arányban áll a tett nagyságával, nem úgy, mint az elmeegógyintézetben, ahol csak az a döntő, hogy meggyógyult-e már vagy nem, amit természetesen mindig igen nehéz ellenőrizni.

És ha fölakasztják?... Annál jobb! Ilyen ember nem érdemel mást. Nem — itt nincsenek enyhítő körülmények, nincs örült-ség, vagy szellemi abnormitás, itt csak ártatlan áldozatok vannak, akiknek vére omlását az igazságszolgáltatásnak irgalmatlanul meg kell torolnia az emberiség érdekében!

Nem szabad, hogy a hatóság hamis humanista jelszavak által vezéreltesse magát, mert ezzel többet árt az emberiségnek, mint használ. Ilyen esetekben nem szabad vizet önteni a tüzre, hanem csak olajat!

szokás az irányadó. A nemzetközi jogszokás szerint a kiadó hatóságnak jogában áll kikötni, hogy a kiadott ne kapjon nagyobb büntetést, mint amely a kiadó állam törvényeinek maximális büntetése, vagy hogy a kiadott ne rögtönítélő, hanem rendes bíróság elé kerül-



A háborzongató Matuska-rejtélynek egyetlen derűs jelensége dr. Gennath, a berlini bünyüi rendőrség főnöke, aki a bécsi rendőrséggel ellentétben, egyedül Hetényi és Schweinitzer nyomozási rendszerétől várja a még minden részletében ki nem bogozott példátlan bünyü teljes tisztázását. A berlini „Sherlock Holmes” e képen tréfásan megfenyegeti botjával A Reggel fotóriporterét, aki párperces sziesztájában haborgatja. Dr. Gennath a Schottenring egyik padján fujja itt ki magát. Olyan kövér, hogy bár szállodája alig néhány lépésre van a bécsi rendőrfőnökségtől, mégsem tudta egyfolytában megtenni az utat...

jön. Mivel Ausztriában a legfőbb kiadó hatóság az igazságügyminiszter.

Matuska élete vagy halála az osztrák igazságügyminiszter döntésétől függ.

Arra a kérdésünkre, hogy Németország nem tart-e igényt Matuska kiadatására a jüterbogi merénylet miatt, azt a választ kaptuk, hogy a nemzetközi jogszokások értelmében Matuskát Magyarországon kell felelősségre vonni a jüterbogi merénylet miatt is.

A balkezes Wahl hattyyudala

Már napok óta köztudomásu, hogy Schweinitzer, Gennat és Wahl vitái a nyomozás során gyakran viharosan elmérgesedtek,

annyiára, hogy a magyar és a német rendőrtisztviselők nem egyszer hagyták el izgatottan a tanácskozást. Pénteken már-már úgy

állt a dolog, hogy az egész Matuska-ügy holtpontra jut, mert az együttes tanácskozások, amelyeknek „harmonikus egységét” a kommünikék nem győzték eléggé hangsúlyozni, nem kecsgettek eredménnyel. Wahl udvari tanácsos, a bünyüi osztály főnöke azon az állásponton volt, hogy pozitív bizonyíték nem szól Matuska bűnössége mellett, csak gyanúokok vannak, amelyek mindenesetre eléggé súlyosak, de nem elegendők a bűnösség megállapítására. Viszont

Schweinitzer az első perctől kezdve Matuskában látta a merénylőt és fölfogását a bécsi rendőrség vezetői is osztották.

Brandl, a bécsi rendőrség alelnöke, nyilatkozataiban és intervjuaiban valósággal bizalmatlanságot szavazott Wahlnak és szinte pontrólpontra cáfolta meg a nyilvánosság előtt a bünyüi osztály főnökének kijelentéseit. Az újságolvasó közönség sokat mulatott rajta, hogy Wahl állandóan a legnagyobb tartózkodással beszélt az ügyről és még néhány nappal eze előtt is egy újságíró előtt azt a kijelentést tette: nincs meggyőződve arról, hogy csakugyan Matuska a tettes. Ugyanakkor

Brandl, a rendőrség alelnöke, is nyilatkozott és hangsúlyozta, hogy mindhárom merényletet Matuska követte el.

Brandl nyilatkozatai, amelyek napról-napra megjelentek, annyiban is föltűnést keltettek, mert teljesen példa nélkül áll, hogy a rendőrség egyik legfőbb vezetője, aki maga nem vesz részt a nyomozásban, olyan kijelentéseket tett, amelyek homlokegyenest ellenkeznek alantasának jelentéseivel. Wahl tartózkodó álláspontját általában azzal magyarázzák, hogy a bünyüi osztály főnöke nem áll valami szerencsés kezű ember hírében és annak idején, amikor Fellner Andrást vádolta a laínzi gyilkosság elkövetésével, valósággal céltáblája volt a napi- és vicclapok gúnyoldásainak. Brandl energikus cáfolataiból, amelyekkel minden nap helyreigazította Wahl információit, arra következtetnek, hogy

a Matuska-nyomozás volt Wahl hattyyudala a bünyüi osztály élén, rövidesen szabadságra megy és többé nem tér vissza,

helyét a salzburgi bünyüi osztály főnöke fogja elfoglalni. A nyomozás során Brandl ugyan az első perctől fogva állította, hogy Matuska a tettes, de hangsúlyozta minden alkalommal, hogy Matuskát egyedül tettesnek tartja, viszont Schweinitzer azon a nézetten volt, hogy

Matuskának megbízói voltak és téves fölfogás Matuska gáztetteit szexuálpatológiai vádányokra terelni.

Dr. Juhász Andor

Falrengető kacagás

kiséri a Forum minden előadásán a **Férjem barátnőjét**

A film főszereplője, a kómikusok királya:

**RALPH ARTHUR
ROBERTS**

a nagyszerű színész és kitűnő kollégája,

FELIX BRESSART

csütörtökön együtt játszanak a Royal Apolló frenetikus hatásu vigjátékában, amelynek címe:

Az erény csőszei

KOHÓGES
REKEDTSEG, TOROKFAJÁS
ELLEN
EGGER
MELLE
Pasztilla
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága vasárnap esti ülésén, amelyre Károlyi miniszterelnököt és Walko külügyminisztert is meghívták, befejezte a magyar költségvetés megvitatását

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este az elnéptelenedett Szentháromság-tér homályába tűnődően ragyogtak bele a pénzügyminiszterium elsőemeleti gótikus ablakai, amelyek mögött két nap óta folyik, szinte megszakítás nélkül, a Népszövetség pénzügyi bizottságának budapesti ülésezése. Vasárnapra virradó éjjel, jóval éjjel után szakította fébe a pénzügyi bizottság tanácskozásait, de korán délelőtt már ismét együtt ültek a külföldi szakértők a Hungaria-szálló 224. sz. szobájának zöld asztala mellett. A pénzügyi bizottság a vasárnap esti megbeszélésre, amelyen már

a bizottsági jelentés költségvetési részének végső konkluzióit készült megvitatni,

meghívta Károlyi miniszterelnököt és Walko külügyminisztert, akik szakértőként magukkal vitték a tanácskozásra Vargha és Jakab államtitkárokat is. Fél 7 órakor kezdődött az ülés a pénzügyminiszterium nagy tanácstermében. Az ülés alatt senkit sem bocsátottak a pénzügyminiszterium épületébe, csak a külügyminiszterium egy-egy tisztviselője tűnt föl időnként a kapuban: szinte futólépésben siettek a külügyminiszteriumba és percek múlva hatalmas aktaesemővel tértek vissza a bizottság ülésére. A tanácskozás este 9 óráig tartott. Ekkor az ülést félbeszakították és a miniszterek, majd a Népszövetség kiküldöttei eltávoztak a pénzügyminiszteriumból. A vasárnap esti órákban tartott ülést az tette szükségessé, hogy

Sir Otto Niemayer, a Bank of England alkormányzója és a pénzügyi bizottság két másik tagja már kedden vagy szerdán kénytelen egyéb elfoglaltsága miatt Budapestről eltávozni.

és a bizottság ezért határozta el, hogy a legfon-

tosabb kérdésekben Niemayerék elutazása előtt hozza meg döntését és hogy legalább a Népszövetség Tanácsa elé terjesztendő jelentés nyers szövegének szerdájig el kell készülnie. A vasárnapi ülés kizárólag budgetkérdésekkel foglalkozott és a jelentésnek a magyar költségvetésre vonatkozó része az esti tanácskozáson főbb vonásaiban el is készült. A hétfői ülés, amelyre valószínűleg Popovics Sándort is meghívják,

a Nemzeti Bank problémáit fogja tárgyalni.

Az eddigi tervek szerint a pénzügyi bizottságnak Budapesten maradó tagjai csak Sir Otto Niemayer elutazása után terjesztik ki majd vizsgálataikat a magyar gazdasági és pénzügyi életnek egyéb nagyfontosságú kérdéseire. Mindaddig, amíg a tanácskozások be nem fejeződnek, a nyilvánosságot semilyen részletében sem tájékoztatják a zárt ajtók mögött folyó tanácskozások anyagáról. Suvich, a bizottság olasz elnöke, ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a pénzügyi bizottság előbb a Népszövetség Tanácsa elé fogja terjeszteni és csak azután viszi a nyilvánosság elé jelentését. A különböző kombinációk cáfolatául a „Magyar Távirati Iroda” vasárnap este a következő közleményt adta ki:

A magyar kormány súlyt helyez annak a megállapítására, hogy azok a különböző állítások és híroszólások, amelyek a legutóbbi időben bizonyos külföldi lapokban napvilágot láttak s amelyek annak a vizsgálatnak az eredményével foglalkoznak, amelyet a Népszövetség pénzügyi bizottsága Magyarország pénzügyi helyzetét illetőleg lefolytat, nem voltak autorizálva sem a magyar kormány, sem a Népszövetség pénzügyi bizottsága részéről. A közönséget óva intik, hogy mindaddig, amíg a Népszövetség pénzügyi bizottságának munkája nincs befejezve, ne adjon hitelt semmiféle erre vonatkozóan forgalomba került híresztelésnek vagy esetleg ezután napvilágot látó újabb híreknek.

Meghalt Edison,

a világ legzseniálisabb föltalálója, az emberiség jóltevője, a villamoskorszak profétája, honfoglalója Amerika, amelyben egyedül 800.000 embernek adnak kenyeret Edison találmányai, az egész kulturvilággal együtt megrendülve gyászolja legnagyobb fiát

Newyork, október 18.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap hajnalban ¼4 órakor, hetekig tartó agónia után

a világ egyik legnagyobb zsenije, a 84 éves Edison Alva Thomas meghalt.

Halálát már napok óta várták, életét mesterséges eszközökkel hosszabbították, de végül a szívós szervezet fölmondotta a szolgálatot és a nagy tudós, három emberi nemzedék talán legkimagaslóbb alakja, vasárnap reggel csöndesen és minden szenvedés nélkül befejezte földi életét. A beteg körül tartózkodott a halál pillanatában a család minden tagja, az elhunyt legjobb barátai, a westorangei villa körül nagy tömeg várta a halál híreit és megrendülve, levett kalappal halgatta végig, amikor a család egy tagja az oszlopos följárról közölte velük, hogy Edison örökre lehunyta a szeméit. Az özvegyet ajultán vitték el a halottas ágy mellől.

Ford, Edison legjobb barátja zokogva hagyta el a házat

s az Egyesült Államok minden városában a táviró- és telefonhívataira, amelyek Edison lángeszének köszönhetik létezésüket, kitűzték a gyászlobogót. A holttest egyelőre West-

orangeban marad, mindaddig, amíg a temetésre intézkedés nem történik.

*

A modern világ talán legválságosabb percében halt meg késő agkorában az az ember, akinek szelleméhez és műveéhez a mai mechanikus korszak berendezése, fölépítése és egész belső szerkezete fűződik. Stephenson, a gőzgép föltalálója óta nem volt ember, aki egymagában, azzal az isteni szikrával, amelyet a természet lelkebe oltott, a haladásnak oly messze századokra nyúló utját világította volna be az emberiség előtt, mint Edison. Szegény, földhözragadt szülők gyermeke volt korunk legnagyobb föltalálója, tudását és alkotóerejét a természet formálta és nem az iskola és 22 éves korában, fiatal fölvel már ismert föltaláló volt és majdnem gyerek fölvel alapította meg azt a laboratóriumot, amelyben 60 évet töltött szakadatlan és emésztő munkában.

Élete második felében alig aludt, féljé süket volt

és könyvön kívül más szórakozást nem ismert. Élete olyan, mint egy modern hőskötemény, amelynek egyetlen és kizárólagos szenvedélye a munka és amelyből minden alantas, kicsinyes vagy hiu emberi vonás hiányzik. Gyerekkövel kereste az első dollárokat, gyerek volt még, amikor egy robogó vonaton, amely akkoriban még napokon keresztül robogott az óceántól a nagy tavakig, nyomdát és lapot alapított és síheder korában konstruálta meg első találmányát, amely automatikusan adott le távirati jelzéseket és ezt is játékos kedvében konstruálta, csak azért, hogy tovább al-



Standard 2+1 CSÖVES HÁLÓZATI RÁDIO

hasson és ne kelljen minden félóránban a készülékhez szaladnia. 1869-ben, amikor nagyapánk még zsinóros atillákat hordtak, már

40.000 dollárt keresett a fiatal Edison egy elmés tőzsdei jelzőkészülékkel,

amelyet a Stock Exchange Co. vásárolt meg tőle.

Ettől az évtől kezdve hónapról-hónapra, hétről-hétre új találmányokkal és új fölfedezésekkel lepte meg a világot,

készülékek, berendezések, gépek tömege került ki a keze alól, korunk két legjellemzőbb találmánya:

a telefon, a villanyoslámpa,

azután

a mozgófénykép, a villanyosvasutak, a fonográfok, dinamók, motorok mind Edison művei.

S amikor élete munkáját befejezte,

1328 szabadalom állott a nevében és pénzben kifejezve 15 és félmilliárd dollár a tőkeértéke a találmányoknak, amelyeket neki köszönhet a világ.

Számokban ki sem lehet fejezni, hány embernek szerzett munkaalkalmat, hiszen egyedül

Ha Ön nem fél az igazságtól, akkor jóslatossan velem.

A történelem legrégebb tudománya a csillagászat, amelynek segítségével az ön életéből, múltjából, jövőjéből sok tény állapítható meg. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tárthatók föl a csillagászat nagy tudománya által. Megállapíthatók az ön kilátásai a házasságban, megállapíthatók barátai és ellenségei terveinek és vállalkozásainak eredményei, örökségek és sok más fontos kérdés oldható meg.

Jóslatossan velem föltűntet kétféle tényeket, amelyek tudatában az ön egész életfolyása megváltozik és eredményt, szerencsét, előrehaladást biztosít kétségbeesés és szerencsétlenség helyett, amelyek most ön elé tornyosulnak. Az ön csillagászati értelmezését részletesen és egyszerű nyelven, értelmes formában kapja meg, legalább két teljes oldalon. Adja meg föltétlenül születési időpontját, nívvel és címmel, értelmes és sajátkezű irással. Ha akarja, ugy mellékelhet 1.- pengő bélyegben (nem vert pénzben), a portó és irásköltségek fedezésére. Címezze levelét a következőképpen: Professor Roxroy, Dept. 4085/B., Emmastraat 42, Den Haag (Holland). Prof. Roxroy nem érti a magyar nyelvet, ezért sajnálatára csak német-, francia- vagy angolnyelvű válaszokat küldhet. Levelére 40 fillér bélyeg ragasztandó.



Gyomorsavtúltengésnél, gyomorfekélynél biztosan gyógyít a

„Líkvozil”

tabletta

Kérdezze meg orvosát!

Minden gyógyszertárban kapható!

Készpénzért bundát nagyon olcsón vehet

ROSENFELD

képesített szücsmesternél

IX, Ráday-utca 14 (Calvin-térnél.)

Kérje G. divatlapomaj

az amerikai villamosági ipar

több mint 800.000 munkást és alkalmazottat foglalkoztat,

akiknek évi fizetése meghaladja az egymilliárd dollárt.

A szédítő sikerek, a páratlan dicsőség, az emberfölötti tisztelet, amelyben része volt, a kemény amerikai parasztnak gyermekét egy pillanatra sem szédítette meg. A pénzt, amely szakadatlan folyamban özönlött hozzá, nem becsülte, csak annyira, amennyiben a további munkához szükséges eszközöket neki megszerezte. Majdnem minden keresetét híres kísérleti laboratóriumába fektette, amelynek fölépítésében magyar mérnök, Puskás Tivadar volt legjobb munkatársa és amelyet tréfásan „malomnak” nevezett és egy-egy nagyobb találmányát, ha eladta, kikötötte, hogy a vételárát hosszabb időn át törlesszék, nehogy egyszerre fektesse az egész összeget imádott műhelyébe. Még annak is örült, hogy megsüketült, mert így megkímélte magát a fölösleges beszédétől, de egyébként is — szokta mondani — a lármás modern civilizáció következtében előbb-utóbb ugys mindenki megsüketül.

Többet dolgozott és kevesebbet aludt, mint bármely élő ember,

élete 83. esztendejébe másfél száz év munkáját sűrítette össze. Kevés barátja volt, a legjobbak közül Henry Ford, aki dearborni házában teljes Edison-muzeumot rendezett be a nagy föltaláló műszereiből, modelljeiből és

életének emlékeiből. Az emberiség legnagyobb jötevőinek egyike volt, aki az élet apró gyötrelmeit, keserveit, durvaságait és a dolgok külső rendjének sértő és érdes fölületét elmés és engedelmes gépeivel enyhítette. És mégis, a tragikus sors akarata folytán abban a pillanatban, amikor a nagy szív utolsó dobant,

több szenvedés, nélkülözés és zürzavar uralkodik a világon, mint amikor Edison az akkor még félig vad Ohióban az amerikai civilizáció határszélén, egy évvel a magyar forradalom kitörése előtt megpillantotta a napvilágot.

A múlt század közepén Amerika még alig ismerte a gépet, a mechanikus kultúrát, nem ismerte az életnek azt az ezer kényelmét és örömet, amelyet Edison lángelméjének köszönhetünk, de akkor még senki sem éhezett Amerikában és ma az amerikai városokban ezerszámra állnak nyomorgó és munkaképes emberek sorban, hogy ingyenkenyérhez jussanak. S most, amikor minden gondolkodó ember leteszi a westorangi vörös téglaház lakójának ravatalánál gondolatainak szerény koszorúját, mint véres kérdőjel vetődik föl a kérdés: mit ér a haladás, mit ér a heroikus munka, ha nem akad új Edison, aki a nagy elmék és önzetlen tudósok találmányait és terveit az egész emberiség szolgálatába állítja? Mit ér a haladás és mit ér a dicsőség, ha a tökéletessé vált gépek korában emberek milliói éheznek? És Amerikában is, amelynek Edison legnagyobb fia és legnagyobb dicsősége volt, ezren kérdezik ezen az éjszakán: „What price glory?” K. D.

Egy közokirathamisítás kísérlete miatt letartóztatott jugoszláv őrnagyot két és félhónapi fogság után szabadlábra helyezett a bajai törvényszék

Baja, október 18.

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes bűnügyet tárgyalt pénteken a bajai törvényszék László Sándor, a törvényszék elnökének elnöklete alatt. A bűnpör vádlottja Pusibrk Lázár jugoszláv őrnagy, aki régebben a monarchia hadseregében szolgált és kitűnően beszél magyarul. Az 50 év körüli tisztet közokirathamisítás kísérletének vétségével vádolta a királyi ügyészség. Az őrnagy 1918-ban mint százados a szerb megszálló csapatokkal került Bácsalmásra, ahol megismerkedett egy dusszag özvegygel, a megye egyik legszebb asszonyával, Furó Gézánnal. Az ismeretségből szerelem lett, a százados és Furóné mint vőlegény-menyasszony szerepeltek a nyilvánosság előtt.

Furó Gézánné 1920-ban adásvételi szerződést kötött Szabadkán Pusibrk Lázárral, amely szerint több ezer holdas birtokából eladott neki 150 katasztrális holdat. Az őrnagy több mint tíz évig semmit sem tett a föld birtokbavételére, az idén azonban a birtokot telek-főnyvileg is át akarta a saját nevére íratni. Amikor Furó Gézánné erről tudomást szerzett, hűnvádi följelentést tett közokirathamisítás kísérlete miatt a jugoszláv őrnagy ellen.

azt állítva, hogy a szerződés fiktív és csak azért jött létre, hogy birtokát megmenthesse. Ez év augusztus 5-én Pusibrk Lázár civilruhába öltözve megjelent a bajai törvényszéken, ahol ügyének iratai után érdeklődött. Gramling Kornél, a bajai királyi ügyészség elnöke az irattárban meglátta az őrnagyot és tudva azt, hogy Pusibrk ellen följelentés van, nyomban letartóztatta.

Katz Sándorné
szül. Lefkovits Erzsike

oly korán, 39 éves korában, 18 évi boldog házasság után folyó hó 18-án kihellette nemes lelkét.

Drága emlékét szívünkbe zárjuk és soha el nem muló kegyelettel fogjuk megőrizni.

Temetésének időpontja iránt később fog intézkedés történni.

Az őrnagy azóta fogságban volt, mert a vádtanács sem helyezte szabadlábra azzal az indoklással, hogy külföldi állampolgár és szökésről tartani lehet. Ilyen előzmények után került ez a bűnpör főtárgyalásra, amelyen több tanu igazolta, hogy

az adásvételi szerződés fiktív volt.

Az egész napon át tartó izgalmas tárgyalás végén Furóné és Pusibrk között egyezség jött létre, amely szerint az őrnagy lemondott a birtok tulajdonbavételéről, a panaszos pedig visszavonta följelentését. Ezután az ügyész bejelentette, hogy a vádat eljéti, a törvényszék pedig elrendelte az őrnagy azonnali szabadonbocsátását.

A Népszövetség fölshóllítja Japánt, hogy azonnal vonja vissza csapatait Mandzsuriában

Genf, október 18.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Népszövetségi Tanács rendkívüli ülészaka, amelyet a mandzsuri konfliktus elsimitására hívtak össze, vasárnap sem tartott szünetet. A japánok jegyzékükben azt kérik, hogy Briand nyilatkozzék Amerika meghívásának jogi részéről.

A vasárnapi tanácsülésen megbízták Briandt, közölje a japán kormánnyal, hogy

Amerikának meghívása tisztán ügyrendi kérdés.

Népszövetségi körökben azt hiszik, hogy a Tanács eltökélt szándéka, hogy álláspontja mellett megmarad és ragaszkodni fog a japán-kinai konfliktus elintézéséhez, anélkül, hogy előbb a fölmerült jogi vitát intézné el. Fölshóllítják a japán és kínai kormányt, hogy tartsák magukat a Népszövetségi Tanács szeptemberi határozatához és

Japán azonnal vonja vissza csapatait a mandzsuri vasúti zónához.

A japán-kinai konfliktus teljes kieleződése következtében a Népszövetségi Tanács hétfőn

Nádas Pesti Futár Minden Héten Csütörtökön

Tokaji legnemesebb palackboraim 1/1 üveg már 1.— pengőért

Fuchs László
tokajhegyaljai bortermelőnél. — Lerakat: V. Nádor-utca 29. Eladás nagyban és kicsinyben. Tel.: A. 130-25. — Telefonon rendelt árut házhoz szállítom.

aligha fejezheti be rendkívüli ülészakát.

A japánok egyáltalán nem hajlandók a békés megoldásra.

Hogy a hétjői ülésen elkerülhessék a kínai és japán delegátus nyílt összetűzését, egyelőre elnapolták az ülést.

Interpelláció a 33-as bizottsághoz

Van-e tudomása a parlamentet helyettesítő 33-as bizottságnak arról, hogy a pénzügyminiszterium majdnem két évi huzavona után a minap egy hollandi konzorciummal szerződést kötött dohányfölsölegeink értékesítésére és hosszú késlekedését azzal indokolja, hogy a szerződést egyetlen ajánlattevővel sem köthette meg eddig, mert egyik sem tett fix vételre ajánlatot, hanem valamennyi csak bizományba akarta dohányfölsölegünket átvenni?

Van-e tudomása a 33-as bizottságnak arról, hogy ezzel szemben egy belga cég már az év nyarán a leghatalmasabb amerikai bank garanciája mellett igenis, tett a pénzügyminiszteriumnak nem bizományi, hanem fix vételi ajánlatot?

Ha a 33-as bizottságnak minderről van tudomása, akkor kérdezem, először:

Miért kellett ezt az első ajánlatot elutasítani és miért a mostanit elfogadni?

És kérdezem, másodsor:

Mit fizet a most megkötött szerződés értelmében a hollandi konzorcium a magyar dohányért a Jövedéknek és mit fizet a Jövedék ugyanennek a hollandi konzorciumnak a kompenzációképpen átveendő keleti dohányokért?

Ha mindezekről nem volna tudomása a 33-as bizottságnak, még megkérdem:

— Mikor lesz alkalma a t. bizottságnak beletekinteni a most megkötött igen aggodalmas szerződésbe?

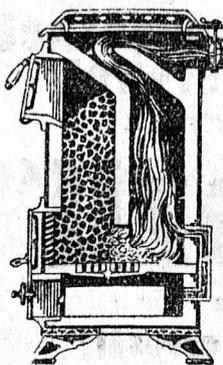
Lázár Miklós

Csilléry András:

„Fölégettem magam mögött a hidat!”

(A Reggel tudósítójától.) Az este elnökválasztó közgyűlést tartott a kecskeméti orvosszövetség, mert dr. Horváth Mihály, volt képviselő, aki husz évig viselte az elnöki tisztséget, állásáról lemondott. A közgyűlés dr. Tassy József tiszti főorvost választotta meg helyébe egyhangulag. Dr. Csilléry András, az Országos Orvosszövetség elnöke is beszédet mondott. „Egyedül helyes — mondotta — a szabad orvosválasztás rendszere. Engem támadnak, de a mai helyzetben becsstelenség volna otthagynom a küzdő orvostábot. Ha majd úgy látom, hogy személyem az akadály, — átadom a helyemet másnak. Addig azonban nem. Fölégettem magam mögött a hidat, úgy mondhatom el a véleményem, ahogy érzem: Egynek kell lennünk, nem szabad engednünk, hogy sorainkat megbontsák. Hogy milyen taktikát fogok követni, azt nem verem dobra. Taktikát nem csinálhatnak százan, azt csak egy ember csinálhat! Bizzanak bennem, voltam én már különbszákutcában, mint most!”

Fütsünk hazai szénnel!



2 aknás REKORD

kályha hazai szénnel is legtökéletesebben fűt.

100 m³-es ára 76 P

leszállítva és felszerelve.

Arjegyüket ingyen küld:

Héber Sándor

kályhagyára Budapest, Vilmos császár-ut 39.

(Hajós-utca sarok)

Ugyanitt az eladási mintaraktár.

Egy pénzügyi titkár leánya leugrott az ötödik emeletről, de a második emeleten elkapták és megmentették

(A Reggel tudósítójától.) A Népszínház-utca 19. számú bérház lakói vasárnap arra lettek figyelmesek, hogy egy izgatott fiatal leány igyekszik fölfelé a lépcsőn. Időnként megállt, mintha tépelődne, azután ismét nekiindult, mig nem fölért az ötödik emeletre. Itt a nyitott folyosón föl- és alá járkált egy darabig, közben le-lenézett a mélységbe, azután hirtelen mozdulattal ledobta a kabátját, letette a kalapját és a retiküljét s fölmászott a vaskorlátúra. Ekkor már a cselédség kint állt a folyosón és hangos kiáltással igyekeztek visszatartani a fiatal leányt az öngyilkosságtól: — „Ne ugorjon le! Az Istenért, mit csinál?” — kiabáltak mindenfelől, de a leány már fönn volt a korlátón. Ugy látszik, nem volt annyi ereje, hogy ellódítsa magát s így közvetlenül az emeleték rácsa mellett esett lefelé. A negyedik emeletről

kinyúlt egy fiatal ember és megfogta a ruháját, de nem tudta berántani

a folyosóra, a szerencsétlen leány tovább zuhant és pillanat alatt a második emelet magasságába ért. A második emeleti folyosón állott Takács Rózi szakácsnő, aki számított arra, hogy a leány itt fog lezuhanni és mindkét kezét kinyújtva igyekezett őt elkapni. A bravuros életmentés sikerült. Takács Rózi minden erejét megfeszítve

átrántotta az emelet korlátján az öngyilkost, aki a folyosó kövezetére esett.

Tizen is rohantak oda, hogy segítségére legye-

nek. A föltünően szép fiatal leány nem vesztette el az eszméletét és a körülötte állók kérdéseire ezt felelte:

— Geiger Hajnalkának hívnak, a Rákóczi-tér 13. szám alatt lakom. A nevelőapám dr. Rogyák Ernő nyugalmazott pénzügyi titkár.

A házbeliek természetesen azonnal értesítették a pénzügyi titkár nevelt leánya öngyilkosságáról és kihívták a mentőket is, akik Geiger Hajnalkát a Rókus-kórházba szállították. A 18 éves urileányt a rendőri bizottság már kihallgatta és ennek alapján megállapította, hogy

idegbaja miatt akart öngyilkos lenni.

Egy idegbajos asszonyt az első emelet korlátja mentett meg a haláltól

Egy másik öngyilkosság is történt vasárnap, amely hasonló módon szerencsésen végződött. Michna Jánosné született Halla Ilona, aki a Süllő-utca 3. számú házban lakik, már régebben súlyos idegbajban szenved és önkívületi rohamában a harmadik emeletről az udvarra akart ugrani. Zuhánás közben ruhája beleakadt az első emelet vaskorlátjába, ahonnan azután beemelték a folyosóra. Michnánét, aki csupán kisebb sérüléseket szenvedett, a mentők ugyancsak a Rókus-kórházba szállították.

Vázsonyi Vilmos bizalmas följegyzései Károlyi Mihályról, a forradalomról és a proletárdiktatúráról „Demokratikus fejlődést akartam — anarchia és rázkódás nélkül...”

(A Reggel tudósítójától.) E baljóslatu ósz könyvpiaconak érdekessége

Vázsonyi Vilmosné memoárszerű műve,

amelynek címe: „Az én uram” és a magyar nemzeti demokrácia oly korán és tragikusan elhunyt lángeszű vezérének családi életét tárja a nagyközönség elé, a hűség híves könyves emlékei alapján. „Közös rövid életünk fogyatékos, de hű fotografája ez a könyv...” — írja Vázsonyiné. Az előszavát így fejezi be: „En, akit legközelebb állítottam hozzá és szervezetének minden sejtjét ismertem, tanuságot tehetek mellette, hogy

ama gonosz merénylet nélkül, amelyet ellene elkövettek és amelynek égő fájdalma életérejének végső tartalékát fölemésztette, ő még ma is élne...”

Valósággal kortörténeti dokumentumok Vázsonyi Vilmosé eddig ismeretlen följegyzései, amelyeket számlívétében, Münchenben 1919 március 22-én vetett papírra, a magyar bolsevizmus kitörésének napján:

„A forradalom nemzetinek indult és szociális forradalom lett. A trikolór gyászbabornult és diadalmas a vörös lobogó. A polgári forradalmárok hiába szájaskodnak, ők már csak beszélő halottak.”

„A jövő pártja a nemzeti szociális párt. Atveszi a szocialista programból mindazt, ami jó. Ragaszkodik a nemzethez, mert a nemzetköziség csak fantom, amíg a Volapük világnyelvként el nincsen fogadva és a fajok nincsenek eltüntetve. A kapitalizmus védelme nem polgári érdek. Számszerűleg a nagybirtokosok és a nagyiparosok alig néhány embert jelentenek. Polgári érdek és önérték szempontjából nem érdemelnek védelmet, mert polgári érdek és önérték nincsen bennük. A polgári társadalom gerince: az önálló földműves, a

kisbirtokos és a középbirtokos, a kisiparos és a középiparos és a kereskedő...”

„A választójogi bizottság ülésén, mint miniszter, kifejtettem, hogy a bolsevik áramlat ellen egyetlen orvosság van, a független kis gazdasági szaporítása, birtokfelosztással, a kisipar támogatásával, ha milliárdokba kerül is. Teleszky közbenetett: Honnan vegyük a pénzt? En: Honnan? Ahonnan a többi vettük! (A hadi milliárdokat.)”

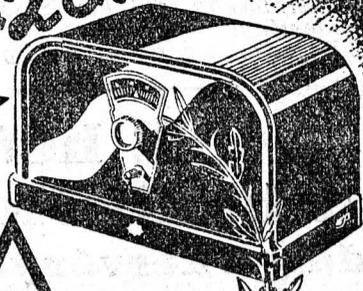
„Minden világrend elviselhető, ha ismerem a jogomat és van fórum, amely megvédelmez.”

„Az ember nem lesz tökéletesebb, csak jobban fölgyeztetett bestia lesz belőle a technika fejlettségével. Képzeliük el, hogy egy ragadozó állat a telefon, telegráf, vasut, repülőgép, stb. használatába jut. Csak veszedelmesebb bestia volna, de nem kulturáltabb. A kultúra a lélek dolga, nem csupán a tudásé. Hiszen ez a tudás különben is egyéni. Tudott az, aki a technika vívmányait föfedezte. Mi nem tudunk, csak gépiesen elfogadjuk, amit alkotó elmék teremtettek. Egy gyerek, aki telefonálni tud, csak nem bölcsőbb és kulturáltabb, mint Arisztotelesz volt?”

„A polgárság megváltása: az egyszerűség, a puritanizmus. A XX. század rousseaui elve: az egyszerűséggel függetlenekké leszünk. Nem is irigyelhetnek minket, mert nem a fényűzés tesz engem arisztokratává, hanem a műveltségem, a gondolkodásom és a lelkiiletem, amely fölülhelyez az átlag bestiákon, vagy átlag háziállatokon. A rongyokba burkolt ember rongyaiban is magasabbrendű, mint a tarka zebra, amely szép ruhája dacára is csak barom marad. Az erőszakos kommunizmus ezt a foliumat gyorsan és erőszakosan idézi elő. Elszedvén a nagy vagyonekat, amelyek a proletárok teljesen fölösleges nagy százalékát tenyészítették és kitarították, egy munka nélkül maradt társadalmat teremt, amelyhez most még hozzáárul a volt kapitalista vagyonszétosztott osztálya, amely proletárrá süllyedt, de elhelyezkedni nem tud. Egy új arisztokrácia képződik tehát, „proletárdiktatúra” neve alatt. A régi proletárok joga, hogy államilag kitarthassák őket. Ez a proletár-hitbizomány. Csak az lehet szemétkoecsis, aki már előbb is az volt, mert újra nincsen szükség és így tovább. Az erőszakos kommunizmus tehát megcsinálja a szocializmus összeomlását, a társadalom fölbomlását, a teljes rend helyett a teljes anarchiát.”

Bundában Szőrmében Kutnewsky vezet
IV, Kristóf-tér 6. szám

Győzött



A TELEFUNKEN

121

2+1 CSÖVES RÁDIÓ KÉSZÜLÉK

MAGYAR GYÁRTMÁNY

EGYEN- ÉS VÁLTÓÁRAMRA

„A forradalom? Mi szükség volt rá? A függetlenség megvolt. Andrassy jegyzéke, amely a jugoszláv államot elismerte, megvolt. A fejeletéssel az olasz fronton megtörtént. Mit hozhatott a forradalom? Csak az anarchiát, a front zuhlését, teljes védtelenségét. A Hadikféle program, amely az általam és Apponyi által közösen készített határozati javaslaton alapult, meghozta a teljes titkos választójogot, a birtokreformot és a szociálpolitikát. A mozgalom nem is volt köztársasági. A szociáldemokrata miniszterek is letették a királynak az esküt. Csak később jött a gurulás. Kényszerből lettek köztársaságiak. Csak Károlyi miniszterelnökségét akarták. Azt hitték, hogy a tömeg ezzel beéri.”

„Ellene voltam a forradalomnak. Ismertem a guruló törvényeit. Beszélgetésünk Károlyival és Kunival, aki őt magyar Lwoff hercegnek nevezte. En kacagva:

— Inkább Luleff herceg, mert aki kézben tartja, az rázhatja, amerre tetszik. (A lulef zsidó kegyeser, száraz palmadagkból összekötött hosszualaku csokor. A sátoros ünnepek megfelelő imá alatt a hívő a kezében tartja és időnként rázogattja.)

Károlyi: — Nem értem, mit akarsz ezzel mondani?

Mire én: — Kunfi, a volt hitsorsos megértett, majd ő megmagyarázza neked.”

„Tudtam-e, hogy lesz forradalom? Igen. A királynak megmondtam. A király tudta, hogy az én politikám nem a Tiszáé. Mindig a fölmozdatást sürgettem nála, amíg nem késő. Milyen más a helyzet, ha bennülnek a szocialisták. Demokratikus fejlődést akartam anarchia és rázkódás nélkül. Anélkül, hogy véd-

EGY HIRNEVES ASZTROLÓGUS tesz ünnek fényes ajánlatot.

INGYEN



kíván küldeni Önnek a nagyszámú köszönőirat mellett Önt érdekli, különösen fontos közleményeket.

Szerencsés, holdog, eredményes lesz-e az ÖN JÖVŐJE? Vajjon siker kísér-e Önt szerelmében, házasságában, vállalkozásaiban, tervekben, kívánságaiban? Valamint más fontos kérdésekben, melyekre nézve csak az asztrológia adhat fölvilágosítást.

Vajjon jó csillag alatt született-e?

A hírneves asztrológus, akinek asztrológiai tanulmányai és tanácsai a világ minden részéből a sok ezer köszönőirat egész áradatát hívták elő, fogja Önnek, ha lakóhelyét és születési adatait közli, a páraifanul álló módszer alapján az Ön életének és jövőjének asztrológiai analízisét küldeni, amely emellett személyes tanácsokat és utbaigazításiakat is tartalmaz, melyek nemesak meglepetését, hanem lelkesedését is elő fogják idézni. Az ő személyes tanácsai hatalmat adnak, hogy életfolyását szerencsés irányba változtassa. Schrank Károly ur Bécsből írja: „Röviden össze foglalva, Onról, mint asztrológusról, csak ezeket írhatom: Az Ön horoszkóptanulmánya exakt tudományos alapokon épül, alaposság, intuíció, zsenialitás, mély tudás és tökéletes uralma az anyag fölött teszi Önt elsőosztályú asztrológussá.” Tehát saját érdekében, anélkül hogy csak egy percet is késlekednék, azonnal rendelje meg FRNST OSKAR FLUSS, Akadémiker, Wien, III., Untere Viadukt-gasse 57/10, Abteilung N. 3. ingyen prospektusát, közölve pontos címét és születési adatait.

telenné tennők és kinyitnók az ország határait.

„A demokrata tudja, hogy van határ. Természetes, hogy mások túllépjék és konzervatívoknak látszók, aki keservesen kezdte meg a kezdeményezés munkáját. A demokrata nem törődik vele. A demagóg mindig „balra” megy.

Nem engedi magát „lejártni”. Legurulhat az ország, de ő fönn akar maradni.

Legmeghatóbbak Vázsonyiné 446 oldalas, értékes memoárjának utolsó fejezetei, amelyekben Vázsonyi Vilmos utolsó éveiről számolnak be — a badeni végállomásig...

E héten újból elakad a hadikölcsönsegélyezési akció

Eddig a kérvényezőknél alig 6%-át elégitették ki

(A Reggel tudósítójától.) A hadikölcsönsegélyezési akció e héten megint holtpontra jut. Ernszt népjóléti miniszter legutóbbi utasítást adott ki, hogy a miniszterium illetékes osztálya ne várja be, amíg a pénzügyminiszterium átutalja a hátralékos költségek hiteleit, amelyeknek terhére a hadikölcsönsegélyezés történik, hanem minél előbb indítsa meg a segélyezési akciót. Erre a célra egyelőre mindössze 450.000 pengő állott rendelkezésre. A tárcaközi bizottság, miniszteri utasításra, azonnal hozzáfogott a segélyezési kérelmek fölülvizsgálatához és a múlt héten többszáz segélyt már ki is utaltak.

Egy-egy kérvényezőre átlag 250 pengő segélyt számítva, körülbelül 1800 igényjogosult juthat most segélyhez, ami a harmincezerrel több kérvényezőhöz képest nagyon alacsony szám.

E hét elején elfogy a 450.000 pengő, a segélyezési akció tehát egyelőre ismét elakad, anélkül, hogy a kérvényezőknél alig 6%-át

kielégítették volna.

Természetes, hogy ez csak növeli a hadikölcsönkárosultak elkeseredését, az állandó ostrom alatt álló népjóléti miniszterium pedig nem tehet mást, mint hogy újból érintkezésbe lép a pénzügyminiszteriummal és megsürgeti a hátralékos költségek átutalását. Beavatott helyen arra számíthatnak, hogy a pénzügyminiszterium november 1-én egy aránylag kisebb összeget,

december 1-én pedig 1–2 millió pengő fog átutalni hadikölcsönsegélyezési célokra,

ami már csak azért is fontos volna, hogy az igényjogosultaknak legalább a karácsonyát tegyék elviselhetővé megfelelő segély folyósításával. Tulzott reményekkel semmiesetre sem lehet a segélyezési akció folytatása elé tekinteni, mivel a pénzügyminiszterium átutalásai nagyrészt attól függenek, vajjon a legutóbbi kivett jövedelmi szükségadó milyen mértékben folyik be az állampénztárba...

5.

Megrendítő levelet kaptunk teljes címmel és név-aláírással a budai Veréb-vendéglő öngyilkos tulajdonosáról, Winkler Antaltól. „Mint budai polgárnak, alkalmam volt” — írja a levélíró — „megismerni Winkler Antalt, a vendéglőstársadalom régi, talpig becsületes harcosát, aki teljesen elhagyatva, minden hatósági vagy bármely más támogatás nélkül, sőt azok ellenére, heroikus küzdelmet vívott a létért, üzlete és családja boldogulásáért s elesett, alvászott a 32-féle adó nem drótszövényei között. Winkler Antal három évvel ezelőtt vette át a Fő-utcai Veréb-vendéglőt, minden vagyonát, tudását, energiáját, akaraterejét az üzletébe ölte bele, 150–200 ébédet is forgalmazott naponta, aztán jött a kéréllhetetlen és ellentmondást nem tűrő közüzemi politika: vízávi megnyitották a Népjóléti-étkezdét (Vass-konyhát) s az üzlet tönkrement, Winkler Antalnak, a becsületes, szorgalmas munkás embernek, a jó hazafinak agyon kellett lőnie magát, mert nem bírta a küzdelmet egy olyan akcióval, amely az egész vonalon az előnyöknek és kedvezményeknek egész sorozatával konkurált vele... A mi szegény Winkler barátunk egész életében semmit sem akart, csak küzdött a végkimerülésig a szakmájáért, önérzete nem tudta magát a mai gazdasági erkölcsökkel azonosítani...”

6.

Az álarcos bank-hold-up-olás után még egy amerikai importról számolhatok be: az idősebb és gazdag amerikai turistahölgyről, aki fiatal embereket exportál, ha azok megtetszenek neki. Az egyik mulatóhelyen táncolt főparkettmesterei minőségben egy fiatal spányol parkettáncos. Az elmúlt héten az egyik nagy dunaparti hotel gentleman-guid-jének kíséretében megjelent egy szürkeestélyiruhás, lorgnettes, kissé öszbejártshóhajú, amerikai lady, aki előbb meghívta a spányol gyermeket a páholyába, majd másfélórás beszélgetés után egy tangó táncolt vele s záróra előtt néhány perccel leszerződött — magántitkárnak. Már el is utaztak. Legenda a pesti éjszakából...

7.

Egy társasági hetilap szerkesztőjének, Miátics építésznek ügye dr. Osgyan Lajos volt igazgatójával vasárnap a lovagiasság szabályai szerint is befejeződött. A szerkesztő és volt kiadóhivatali igazgató egy Üröm-utca melletti homokbányában vasárnap délelőtt kétszeri golyóváltással, Hutiray nyugalmazott ezredes vezetése mellett pisztoly-párbajt vívtak, amely sebesülés nélkül és a felek kibékülésével végződött.

8.

Az egyik, hajdan nagyon jólmenő mulatóhely portásától csengő vezet a rendszerint römiző zenekarhoz, amely a vendég érkezését jelenti. A taxi

Kiadó lakások

4 szoba, hallos, összkomfortos modern második emeleti lakás, igen olcsó bérrrel, IV, Magyar-utca 3
3–4 szobás, összkomfortos, V, Katona József-utca 31
2 szobás garzonlakás, VIII, Kisfaludy-köz 5
2–3 szobás utcai, udvari és kerti lakások, VII, Damjanich-utca 26/a
Érdeklődni a helyszínen

TAMÁS GALERIA
BUDAPEST V. AKADEMIA U. 8

MODERN KÉPKIÁLLITÁSOK
MODERN LAKÁS-ÉS IPARMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK
MODERN KERETEZÉS

ből kiszálló vendéget már vad zeneharsogás, nagy sürgés-forgás fogadja, a szerződött vendégek „még egy” feketét rendelnek stb. A viszonyokra jellemző, hogy a csengő egy héig el volt romolva s ezt csak szombat este fedezték föl. Akkor volt vendég. Egész héten egy lélek sem.

9.

Kis színházi notesz: Dr. Marton Sándor táviratolja Lipcséből: A „Szökik az asszony” premierjén minden számot megismételték. Ritta Georgon kívül Halnay Tibor és Zilahy Irén kapták a legtöbb tapsot, a Brodsky-Kardos-operett nagy siker. — Más: Bécsben föltűnést keltő sikert aratott egy ismeretlen írónak, Frank Macrnak „Leutnant Komma” című darabja. Pál cár idejében játszik, a cár diktálja a napiparancsot és a Leutnant szó után hozzátesszi, hogy vessző, vagyis komma. És Komma hadnagy tényleg éi, megkorbácsolják, Szibériába küldik, mert az adjutáns a vesszőt — „vessző”-nek írta ki. Frank Maar egyébként álnév: a szerző dr. Meller Rózi, magyar orvosnő, a bécsi munkásbiztosító kórház bakteriológusa.

(e.z.)

Herriot vasárnap a német és olasz „háborús örvöngők” ellen nagy beszédet tartott Lyonban

Páris, október 18.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Herriot volt miniszterelnök vasárnap beszédet mondott Lyonban.

— Szememre vetik — mondotta —, hogy megszavaztam a katonai hiteljavaslatokat. Kijelentem; hogy ezental is így cselekszem majd, mindaddig, amíg a világ fölött nem győzedelmeskedik a józanság és

nem pusztulnak ki a háborús örvöngők.

Gondoljunk csak arra a 40.000 németországi kerékpárosra, akik egyetlen nap alatt össze tudtak gyűlni a francia határon. (Herriot nyilván a Stalhelm legutóbbi koblenzi seregszemléjére gondolt. — Szerk.) Ez nem tekintendő sportnak.

Ez katonai örület!

Avagy gondoljunk arra az 500 katonai repülőgépre, amely résztvett a legutóbbi olasz hadgyakorlatokon!

A Svábhegyi Szanatórium

(klimatikus gyógyhotel, 450 méter)

ősz kedvezményes árai!

A legtökéletesebb ellátás loggiás, komfortos szobában

heti 140 pengő

ötzöri diétás étkezéssel, vizkurákkal, orvosi felügyelettel, fűtéssel együtt

Déli fekvésű, előkelő fürdőszobás apartament-ben

a heti összköltség 210 pengő

Havi pauszál 550 pengőtől

Weekend: szombat délutántól hétfő délelőttig 26 pengő

Kis pesti notesz

1.

Winternitz professzor az elmúlt héten sürgőnyt kapott a svájci Lausanne-ból, az ottani híres tüdőszanatórium Gilbert nevű főorvosától, hogy azonnal utazzon Lausanne-be: arról van szó, hogy a szanatórium egyik betegének, egy francia földirtokosnak ugynevezett tüdőplombot csináljon. Ez a legújabb gyógymódja a tuberkulotikus megbetegedéseknek s a magyar sebeszetnek világszóló becsületére válik, hogy ennek a műtétnek a végrehajtására a magyar Winternitz professzort hívták ki a világhírű svájci szanatóriumba.

2.

Az utolsó tíz esztendő alatt negyedére csökkent a pesti kávéházak száma. A békebeli 440 kávéházzal szemben ma már összesen csak 130 kávéház van Budapesten s e 130 közül is 89 olyan leküzdhetetlen nehézséggel küzd, hogy nagyobb részük nemsokára kidől a megritkult sorból. A híres pesti kávéház is élet-halálharcot vív a nagy hidrával, amely mindnyájunk életét fojtogatja...

3.

Rengeteget olvastunk már az új táncról, a „Rumbá”-ról. Noha az embereknek nemigen van kedvük táncolni, mégis megkérdeztünk egy szakértőt, hogy mi is az a Rumba. Ezek szerint a Rumbát Kubából importálták s dacára annak, hogy a régi foxtrotnál lassabb ritmusú (a slow foxnál viszont gyorsabb), az ugynevezett forróvérű táncok közé tartozik. Nem sokat mozognak a rumba táncolása közben, inkább helyben, négy-szög alakban táncolnak s a lassú és szép mozdulatok közben kényelmesen lehet — szerelmet vallani. A szakvélemény szerint az új táncnak ez a tulajdonsága döntő szerepet játszik abban, hogy a tánc rövid idő alatt népszerű legyen.

És még egy. Hogy öt perc alatt meg lehet tanulni.

4.

Bethlen Margit amerikai utjára összesen 8 darab poggyászt vitt magával: egy nagy hajóköffert, egy kis suitcase-t, két nagy kézibőröndöt, egy kalapdobozt, egy cipőköffert, egy nagy neszeszert és egy óriási retikülkékításkát. Kedvenc kis daklikutyája, amely nélkül soha egy tapodtat sem tett sehova sem, itthon maradt.

Margitpark-

kávéház

(Margithid, budai hidó)

új vezetés mellett 17-től (szombat) kezdve minden este

szabadkai Kurina Simi

teljes zenekarával, szombat és vasárnap délután 5–7-ig dr. Mihajlov Mihály vezetésével nyisnijnovgorodi orosz balalajka-zenekara uzsonnahangversenyt rendez.

A parlament ellenzéke csütörtökön ötven aláírással összehívhatja a képviselőházat

(A Reggel tudósítójától.) A parlamenti ellenzék mind sürűbben folytatott az utóbbi időben tanácskozásokat és arra az elhatározásra jutott, hogy az ország érdekében föltétlenül és minél előbb össze kell hívni a képviselőházat. A fővárosi és a vidéki képviselők egybehangzóan arról számoltak be, hogy a Ház összeülését a választók tömegei is megkövetelik, egyrészt azért, hogy az ország sorsdöntő kérdéseit illetően

végre megszűnjék az általános tájékozatlanság,

másrészt azért, hogy a képviselők a parlament fórumán adhassanak hangot a nép széles rétegei kívánságának, elszegényedésének és panaszainak, amelyekre orvoslást vár. Ilyen körülmények között

országos közhangulat követeli, hogy megszűnjék a parlamentnélküli kormányzás,

szakítsanak a 33-as bizottság titkos ülésének rendszerével és a tömegek végre megtudják, mi a helyzet és milyenek a kilátások. Az ellenzéki pártok már október 9-étől kezdődően körözték a képviselőház összehívását kérő íveket, amelyekben 17-ig negyvennyolc aláírás gyűlt össze. A képviselőház összehívásához tudvalevően ötven aláírással van szükség, idő-

közben azonban letelt az a nyolc nap, amelyen belül az aláírásokat be kell nyújtani, úgy, hogy új ívek aláírása vált szükségessé. Az ellenzéki pártok fölhívták vidéken tartózkodó képviselőtagjaikat, hogy csütörtök estig jöjjenek Budapestre és így bizonyosra vehető, hogy

te hét közepéig együtt lesz a szükséges 50 aláírás.

Aláírják az ívet mindazok, akik az első ívet aláírták, vagyis a Gaal Gaszton-féle Független Kisgazdapárt 12, a szabadelvű párt 5, a keresztény ellenzék 2, a demokrata párt 2, a szociáldemokrata párt 14 tagja, a pártonkívüli képviselők közül pedig Nagy Emil, Kállay Tibor, Sigray Antal gróf, Pallavicini György ögróf, Hegymegi Kiss Pál, Lázár Miklós, Zsilinszky Endre, Szakács Andor, Strauss István, Teleki Sándor gróf, Somogyi Béla, Beck Lajos és Fábán Béla. Ez összesen 48 aláírás, de ezeken kívül még 5 képviselő jelentette be csatlakozását, úgy, hogy

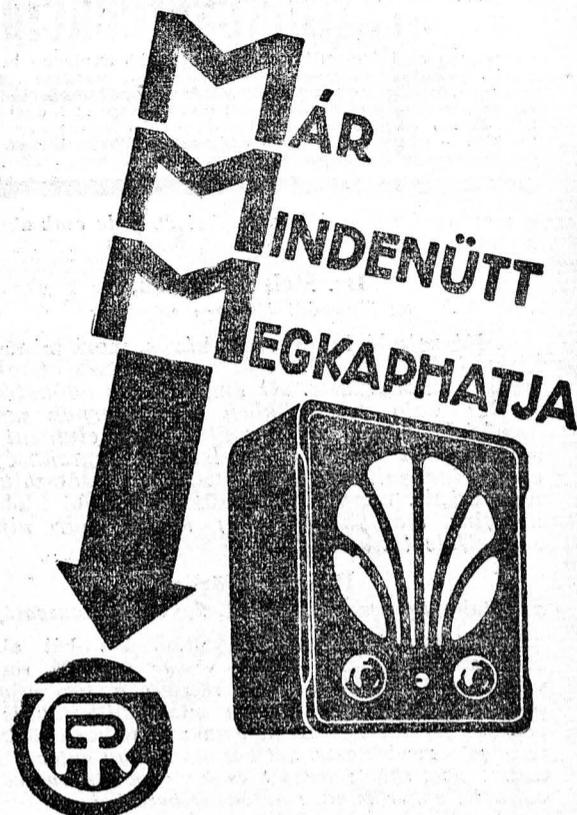
az ellenzéki pártok csütörtökön átadják Almásy házelnöknek az íveket,

amelyeknek alapján nyolc napon belül, vagyis legkésőbb október végén föltétlenül össze kell hívni a képviselőházat.

A közvélemény birkózása a pénzügyi bürokráciával Továbbra is csökönnyösen ragaszkodnak a látszatadórendelethez

Az a fatális rendelet, amely szerint a pénzügyi igazgatás a polgárság egy részét életmódjuk, tehát látszólagos jövedelmük alapján is megadóztathatja, országsszerte megdöbbenést és fölzudulást keltett. A Reggel multheti ankétja — amelyet ma folytatunk — hűséges képét adja a közhangulatnak. A kormány pedig ahelyett, hogy ezt a balkézrel fogalmazott és közvetett hatásai-ban a forgalmat bénító és sorvasztó brutális rendeletet egy tollvonással visszavonta volna, félhivatalos orgánumaiban az adómorál csökkenéséről és a lelkiismeretlen adófizetőkről játszat le kopott gramofonlemezeket. Az elmúlt fél évtized mélységesen ki-

ábrándító tapasztalatai után talán mégsem ildomos ilyen lóhátról beszélni a polgársággal, amikor a 33-as bizottság jelentései a morál ijesztő csökkenését és a lelkiismeretlen gazdálkodást egészen más területeken állapítják meg. Nincs csodálkozónivaló azon, hogy a közvélemény már nem tartja csálhatatlannak annak a pénzügyi rendszernek tervét, elhatározásait és intézkedéseit, amelyeknek „bölcsessége, előrelátása és lelkiismeretessége“ oda vezette az országot, ahol most nyöszörgünk, vergődünk és pirulunk. Társadalmi és foglalkozási különbség nélkül minden józan, dolgozó polgár közveszélyesnek ítéli



2+1 csöves

hangszóróval egybeépített hálózati körzetevőt

napi **24 fillér** részletre

Gyártja: **TELEFONGYÁR RT.**

ezt a való élettől idegen „financstiklit“, amelynek csupán annyi a haszna, hogy a gazdasági krízist még jobban kimélyítette. Valóban, bizvást elmondhatjuk, hogy kevés ésszel, de még kevesebb szívvél kormányozzák Magyarországot. A Reggel értesülése szerint a rendeletnek a pénzügyi kormány által beharangozott végrehajtási utasítása e héten sem jelenik meg. Hiába szólaltak meg tehát elfogulatlan közéleti és gazdasági tényezők, hiába került derre a látszatadórendelet a 33-asoknál, a főváros törvényhatóságának közgyűlésén, a kereskedelmi és ipari képviseletek értekezletén: a közvélemény a pénzügyi bürokráciát meg nem győzte és le nem győzte. Mindig így volt és mindenhol így van, ahol a parlamentarizmus csak látszat és nem integráns része a nemzeti életnek. És mégis vissza fogják vonni ezt a dőre, ártalmas, haszontalan rendelkezést! A nap akkor is sütni fog, ha a miniszeri bürokráciát ablakait befalazzák...

Dr. Glückstahl Samu,
felsőházi tag:

— Deplaszírozottnak találok a látszatmegadóztatást olyan időkből, mint ma, amikor senki sem él erején fölü, hanem inkább azon alul. Ha mégis akad néhány ember, akik túlságosan költségesnek, miattuk nem szükséges és nem helyes törvényt csinálni, amely az egész társadalomra ránehezedik. Olyan ez, mintha értékelkedési adót csinálnának a telkekre, amikor a telekár egyre csökken... Ezzel együtt a mai közgazdasági viszonyok között nem szabad takarékoskodásra szorítani az egyeseket, mert ha erőszakos eszközökkel provokáljuk a takarékoskodást, a fogyasztás csökken és vele csökkennek a kereseti lehetőségek. Ezzel pedig — talán fölösleges mondanom — rontjuk az állam adóbevételei lehetőségeit is. Az ilyen adóztatás egyébként a pénzügyi jog elemi oktatásával is ellenkezik, mert jövedelmi adót csak jövedelem után lehet kivetni. Nemlétező vagy a létezőnél nagyobb jövedelem után adóztatni abszurdum!

Márkus László,

Az Operaház főrendezője:

Eddig a gazdag ember kénytelen volt lenézni a magyar művészt, hogy ne legyen kénytelen pénzt adni neki. Ezután szabadon tisztelheti és becsülheti, hiszen a látszatadó sokkal kényelmesebb alibi, mint a fölényes műveltség látszata. Erkölesileg tehát haszon ez a művészeknek! Anyagi szempontból pedig mindegy neki, hogy melyik látszattól következik rá a nyomor valósága. A dologban inkább az érdekelne, hogy mégis milyen módon lesz ebből a látszattól adó, vagyis: miért könnyebb mégis megfogni az adócsalót, ha ezután a látszat is segít neki csálni. Akárhogy is forgatom a dologot, nem értem. Csak azt az egy tanulságot látom egészen tisztán, hogy

Tokaji szüret

(a II. emeleten, a mozgólépcső mellett)

Tokaji vincellérek eredeti tokaji szőlőből kiváló mustot sajtolnak, melyet frissen sajtol állapotban a helyszínén mérnek ki.

Tokaji must

1 pohár 20 fill., 1 liter 96 fill.

Tokaji asztali bor

1 pohárka 10 fill., 1 liter 93 fill.

Uvegbetét 25 fillér.

Az állami ellenőrzés alatt álló Tokaji Bor-termelők Pinceszövetkezete eredeti palackborait eredeti áron árusítja a

CORVIN ÁRUHÁZ

Megkezdődött újra csillárcsereakció

bármilyen régi fémcsillárját legmagasabb napiáron becserelem modern műkristály csillár, amik szilárd, hirtelen, aranyozott fémcsillárakhoz képest sokkal értékesebbek. A közismert olcsó készpénzeladási áron. Mária Terézia korabeli csillárokról képes árjegyzéket küldök. — **Közelbörger Erő csillárárulása** Budapest V. Lipót-terület 5. Telefon: 25-1-69

a szegénységből is jól meg lehet élni, de csak akkor, ha az ember gazdag.

Dr. Melzer István,
az Ügyvédi Kamara ügyésze:

A látszatadó főképp azért káros, mert mindenkit a kívülről megfigyelhető költségek abbahagyására kényszerít. Az emberek az adóhatóságoktól való félelmükben nem mernek majd színházba menni, autóra ülni vagy elutazni és restringálni fogják legegységesebb kiadásukat. Az ügyvédek a látszatadó nem érinti, mert jövedelmük az utóbbi időben annyira lecsökkent, hogy náluk már nincs semmiféle luxuskiadás!

Piltzer György,

a Metallo Karosszériagyár Rt. ügyvezető igazgatója:

A látszatadó megjelenése után, két hét alatt 1124 autórendszámot adtak vissza és 1800 soffőr vesztette el kenyereit. Nagy részben a fokozottabb megadóztatástól való félelem miatt állították le a motoros járműveket. Az autószakmát teljesen tönkretette ez a rendelkezés, két hét alatt négy autógépjelentett fizetéseket és ha nem jön radikális változás, akkor minden autózület bezárhat.

Gundel Károly:

A szükségrendeletek egyszerűsége mellett tartom a látszatadót. E rendelkezésnek hatása máris mutatkozik a nagy rezssivel dolgozó és nagy adót fizető elsőrendű éterekben, kávéházakban és mulatókban. Ha az állam nem akarja az ipar és kereskedelem adójának jelentős részét elveszíteni, akkor azonnal vonják vissza ezt az adórendeletkezést. Az adóalanyok ijesztgetése még sohasem fokozta az adóbevételeket!

Hermann Lipót:

Minden baj, minden nyomorúság elsősorban minket érint, festőket. Ha valamiről le kell mondani, akkor először is mindenki a képekről mond le. *Ki mer ma új képet fölakasztani a lakásában? Ugyan kérem... Még a régiakat is fölküldik a padlásra...*

Ullmann György báró:

Szerény időkben szerényen kell élni. Az emberek ezt — szerintem — ezekben a súlyos időkben amugyis átérzik, anélkül, hogy kényszerítsék őket a szerény életmódra. Főleg az és csunya dolog az ilyen spicli-rendszer bevezetése, amelyet a magam részéről nagyon helytelennek tartok.

Ruttkai Antal,

a Magyar Divatcsarnok tulajdonosa:

A 10%-os fizetésredukció után a látszatadóval nyomorították meg a kereskedővilágot. Nekem máris voltak kellemetlenségeim, mert üzletileg sokat kell utaznom és ezeket a fúrasztó üzleti utakat az adócsőszök, persze, kénytelennek minősítik. Azt is föl fedezték már, hogy autót tartok, pedig nemcsak nekem nincs és nem is volt sohasem autóm, hanem még a cégemnek sem.

Taufer Gábor:

A 33-as bizottság számos baklövése közül kétségtelenül a legnagyobb a látszatadó-rendelet elfogadása. Ez a lehetetlen adó az amugyis lepadt fogyasztást még jobban lecsökkenti, az ipart, kereskedelmet megbénítja, a munkanélküliséget növeli. Az adó kivetése sem lehet igazságos, mert az adózók ravaszabb része külső életkörülményeit leegyszerűsíti, a becsületes része pedig a látszat adózata lesz.

Holub Rezső,

belvárosi étteremtulajdonos:

A legnagyobb aggodalommal nézek a jövő elé. Az új adóterv már most is előreveti sorvasztó hatását. Felére csökkent a forgalom és ennek arányában kell redukálni a személyzetet! Újra csak növekedik a munkanélküliek száma. Ez lesz az új adózási módszer következménye...

Hettyey Aranka:

— Legnagyobb baj, hogy az emberek ott is félni fognak, ahol nem kell és tartózkodnak minden pénzkidástól. Nem vásárolnak, nem mennek színházba — megakad minden! De azért mégis azt hiszem: csalogást fog okozni a nagy ellenőrzés, mert kisl, hogy az emberek nem megy olyan jól, amint gondolták... Mi, a Nemzeti Színház tagjai, csak azért félünk a „látszatadótól“, mert megijeszt az embereket és nem mennek színházba menni. Egyébként nem sok bajunk lesz vele. Mi olyan szegények vagyunk, még azt az adót sem tudjuk fizetni, amit eddig fizettünk. Életmódunk külső látszata pedig igazán nem mutat többet, mint a valóság.

Meskó Zoltán:

Azért, mert az adómorál nincsen nagyon magas fokon nálunk és vannak olyan dús gazdagok, akik a közösséggel nem éreznek együtt és letagadják valóságos vagyoni helyzetüket — nem szabad a becsületes, jóhiszemű embereket büntetni! Fogják

LÓSPORT

Lovaregyleti versenyek

A hetes mezőny legnagyobb aútszeidere, Tihany nyerte a Lovaregyleti-díjat Rapallo és Rendes ellen

(A Reggel tudósítójától.) A Lovaregylet vasárnap fejezte be idei szezonját. A meglepetésekben gazdag versenyzetendőre Tihany tette föl a koronát. Sok mérsékelt futkározás után váratlanul megnyerte a 30.000 pengős Lovaregyleti díjat. A győztes ráadásul hosszakat vesztett az indulásnál, viszont a verseny végküzdelmében a legnagyobb frissességet árulta el. Erika, a német lö vezetett erős tempóban 2000 méterig. Pretzner igyekezete sokat ártott a favorit Rapallónak, amelyet lovasa, Gutai a legnagyobb erőfeszítéssel tudott csak az egyesbe fordulva élen tartani. Tihany fejhosszas győzelme egyébként a kitűnő Issekutz tréner feleségének hozott klasszikus owneri sikert és késői expialást a tagadhatatlanul jeles angol zsokonak, Blackburnnek. A Lovaregyleti díj egyébként változatos és ritka izgalmas lefolyású verseny volt. A nagy díjnak Tihany nyeresén kívül még egy pikantériája van, a Totalisateur-handicap vert mezőnyében szerénykedő Rendes jó futása.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Peczgő (1½) Kaszán F. 2. Rejtély (3) Csuta. 3. Kereső (6) Weissbach. Fm.: Benvenuto, Zsivány, Bon soir., Vilja. ¾h. 1¼h. Tot.: 10:28, 13, 16, 21.

Eredeti gallspachi Zeileis besugárzás

kiváló eredménnyel alkalmazható reuma, csusz, köszvény és mindennemű ízületi bántalmaknál; neuraszténia, hisztéria és minden ideges bántalomnál, álmatlanságnál, ideges gyomor- és szivbajoknál, gyomor-savtúltengésnél és asztmánál

EREDETI ZEILEIS BESUGÁRZÁS

Dr. BLECHNER BARNA orvos, Andrassy-ut 52 (Oktogonnál). Kezelési díj 3.— P.

meg az adósalókat másképen, de a tisztességes adófizető polgárt föltétlenül meg kell kímélni a zaklatástól. A rendelet eredménye pedig az lesz, hogy némely adóletagadó gazdagok kitűnően mimelik majd a szegénység látszatát! Több semmi.

Dr. Jakab László,

a Liget-, Park- és Svábhegyi szanatórium igazgató-főorvosa:

Mind a tizennégy budapesti szanatóriumot alapjaiban fogja megrendíteni ez a rendelet. Eddig sem sokan tudták szanatóriumban kezelteni magukat, de most már az a néhány jómódu ember is, aki még eljönne hozzánk, a látszatadó miatt kórházba és klinikára megy. A szanatóriumok eddig rengeteg adót fizettek, de ezután aligha fognak tudni fizetni és ezen sokkal többet veszít az állam, mint amennyit az adóspiclik besugása révén valaha is bevehet.

— A nyilatkozatok közlését folytatjuk. —

II. futam: 1. Takarodó (3) Kaszán F. 2. Vallomás (6) Kaszán T. 3. Vadóc (4) Gutai. Fm.: Alvinc, Herbstzeitlose, Tearóza, Csatlós, Célzatos, Fuvolás, Happy End. ¾h. 2h. Tot.: 10:49, 25, 76, 27.

III. futam: 1. Tihany (12) Blackburn. 2. Rapallo (7:10) Gutai. 3. Rendes (6) Csuta. Fm.: Sataun, Honpolgár, Star, Erika. Fejh. ¾h. Tot.: 10:14, 33, 16, 26.

IV. futam: 1. Palsci (2½) Gutai. 2. Do it now! (p) Teltschik. 3. Osziróza (4) Csuta. Fm.: Hajnalka, Garuda, Buzavirág, Timur Lenk. 2h. ¾h. Tot.: 10:45, 14, 14, 18.

V. futam: 1. Arosa (1½) Esch. 2. Finum Rózi (8) Weissbach. 3. Snow-White (4) Klimscha. Fm.: Martell, Ararat, Kacagány, Párta, Tartós, Grácia, Kisbaj, Riksa, Hadzi Halef, Galiba, Rebecca. Nyh. nyh. Tot.: 10:46, 27, 66, 25. Kettős fogadás: 282.50.

VI. futam: 1. Dáma (6) Balog. 2. Sárkány (5) Rózsa. 3. Pici (10) Vrabel. Fm.: Kereső, Hortobágy, Hopmester, Páratlan II., Fonóány, Mirjam, Szászorszép, Emlék, Palma. Fejh. ¾h. Tot.: 10:14, 50, 32, 44.

Bécsi lóversenyek

Corvinus nyerte a Haenckel Hugó-emlékversenyt

I. futam: 1. Bonny Boy (7:10) Tuss. 1. Dagger (3) Szabó L. Fm.: Bolka. Holtv. Tot.: 10:9 Bonny Boy, 10:14 Dagger.

II. futam: 1. Pusztá (1½) Schejbal. 2. Pretty Molly (3) Bosko. 3. Flash light (8) Valentin. Fm.: Beaby, Sámson, Vacoó, Ode. Fejh. 2h. Tot.: 10:23, 12, 14, 19.

III. futam: 1. Carolus (4) Szilágyi. 2. Katszelsdorf (2½) Weckermann. 3. Baccardi (3) Schejbal. Fm.: Cyprienne, Bures, Curragh, Annabel, Julius, Stra Milano. 2½h. ¾h. Tot.: 10:47, 14, 13, 13.

IV. futam: 1. Corvinus (1½) Schejbal. 2. Hulán (2½) Celler. Fm.: Flying Fifty Five, Kapitán S. 1½h. 1½h. Tot.: 10:20, 13, 16.

V. futam: 1. Saint Louis (1½) Reinwald. 2. Széplak (8:10) Hintschich. Fm.: Gangri, Nyak, 8h. Tot.: 10:28.

VI. futam: 1. Baltimore (1½) Nagy G. 1. Sonnenwende (5) Szilágyi. Fm.: Balbina, My Baby, Toscana, Rouacher. Holtv. 3h. Tot.: 10:15, 15 Baltimore, 10:26, 21 Sonnenwende.

VII. futam: 1. Szeladon (4) Weckermann. 2. Pan (2) Tóth B. Fm.: Vermouth, Chesnut, Abony, Tamtrout. 1h. 1½h. Tot.: 10:48, 24, 19.

Ügetőversenyek

Honthy Hanna 3-reás fogata nyerte a trénernapon a színésznők kettős-fogatu versenyét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a Trénergyesület rendezett versenyeket jótékony célra. A nap attrakciói közül az Urlovások ügető-lovaglása és a Színésznők kettős-fogatu versenye emelkedett ki. Az urlovások ügető-lovaglását eredetileg Juhar nyerte, de a másodiknak beérkezett Aruló lovasa. Jency főhadnagy keresztezés miatt óvást adott be, aminek helyt is adtak. A színésznők versenyében Honthy Hanna fogata az utolsó körben az élre állt és a primadonna zugó tapsok között, mint fölényes győztes ért fogatával a célba.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Generális (Maszá F.). 2. Farsiegyerak 3. Mogul. Im.: 8 10. Tot.: 10:24, 15, 21, 32; olasz 34-110.

III. futam elmaradt.

IV. futam: 1. Eneyer II. (Zwillingner). 2. Vádek. 3. Olive. Im.: 4 10. Tot.: 10 16, 33, 33, 19; olasz 10:24

V. futam: 1. Suhac B. (Kass százados). 2. General Laudon (Kiss százados). 3. Egeria (Baróthy főhadnagy). Im.: Hullám, Poganae, Anny, Ali Baba. Tot.: 10:20, 12, 14, 21; olasz 10:42.

V. futam: 1. Eber A. (Steinitz). 2. Nurmi. 3. Ingeborg. Im.: 3 10. Tot.: 10:15, 10, 12; olasz 10:15.

VI. futam: 1. Aruló (Jency főhadnagy). 2. Boriska (Thomka, fh.). 3. Dante (Ehrenberg fh.). Im.: Juhar, mint első diszkvalifikálva, Dávid, Pista, Neptun, Grisdela. Tot.: 10:17, 11, 15, 16; olasz 10:71.

VII. futam: 1. Erika O.—Ildiko (Honthy Hanna). 2. Express-Nelson (baró Vécsey E.). 3. Esély—Hárpia (Kun Magda). Im.: Mikulás II.—Urgevár (Somogyi Nusi), Mimosa—Kedves (Babochay E.). Tot.: 10:17, 12, 17; olasz 10:5.

Ünnepegy fényes!

A háziasszony szívesen büszkélkedik vendégei előtt az izlésesen terített asztallal. Ezüstjeinek, porcellánjainak és metszett üvegeinek szépségét az ebédlőnek célszerű, modern világítása még jobban kiemeli. Használjunk modern, káprázásmentes és gazdaságos

TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

Mussolini legfiatalabb minisztere, Italo Balbo

vasárnap nyilatkozott *A Reggel*-nek a röplés jövőjéről és a magyar óceánröplésről „Lefegyverzésről egyelőre csak Genfben beszélnek!”

(*A Reggel tudósítójától.*) Mussolini fiatal légügyi minisztere, *Signore Balbo*, vasárnap délelőtt fogadta a sajtó képviselőit. Tábornoki egyenruhájában, mellén összes kitüntetésekkel, háttal nekidőlt szalonja kandallójának, jobbra tőle *Arlotta* olasz követ, balján *Widmár* sajtófőnök foglalt helyet, a szalon ajtajában feszés „vigyázz”-állásban két szolgálat-

sajnos, lefegyverzésről egyelőre csak Genfben beszélnek, jelentette ki sokat mondó mosollyal.

— *A jövő a 15.000 méternél magasabb légrétegekben való röplése — magyarázza tovább Italo Balbo —, az 500 kilométernél nagyobb sebességet csakis itt lehet állandósítani, mert alacsonyabban túlságosan erős a levegő ellenállása. Hogy a magas szférákban röplhessünk, ahhoz új motorok és új kabinok konstruálása szükséges. A motornak alkalmazkodnia kell a különböző sűrűségű levegőrétegekhez s a különböző hőfokokhoz, a kabinnak pedig tökéletesen elzárható munkahelynek kell lennie, hogy a pilóta dolgozhassék. De kétségtelen, hogy e problémák megoldása már csak egészen rövid idő kérdése. Az alacsony szférákban való röplés néhány év múlva olyan mindennapos lesz, mint a vasuton való utazás s az emberek úgy fogják kiváltani röplőigazolványukat, mint ma az autóvezetői jogosítványt.*

A Zeppelinekről és általában a léghajókról *Signore Balbo* nagyon szkeptikusan nyilatkozott:

— Kétségtelen, hogy *Eckener* a legkiválóbb légi szakemberek egyike, de nagyon kétséges, hogy utódja akad-e? Nézetem szerint a rendkívül költséges merev konstrukciójú léghajók hamarosan el fognak tűnni.

A magyar röplőket igen kiválóknak tartja az olasz miniszter, szerinte megvan bennük a jó pilóta minden lényeges tulajdonsága, a bátorság, a hidegvér s, ami a legfőbb, a nagy testi szívósság. A magyar óceánröplőket különösen megdicséri:

— *Magyar és Endresz óriási teljesítményt hajtottak végre s bátran mondhatom, hogy*

a magyar óceánröplés a legkiválóbb eredmények közé tartozik!

Én, aki szintén átröpltem az Óceánon, hátam mögött az olasz állam minden erejével és támogatásával, tudom, mit jelent, nekivágni a nagy tengereknek. Sohasem felejttem el azt a percet, amikor a guineai partokról elindultunk. Koromsötét volt, se hold, se csillag az égen, az ezer lóerős gépek óriási megterheléssel egymásután emelkedtek föl a nyugtalan tenger színéről s bár igen sok erős benyomás maradt bennem erről az utról, az indulás pillanata a koromsötét afrikai éjszakában — volt a legerősebb...

A sajtófogadás után *Balbo* miniszter kíséretével a hősök emlékművéhez hajtatott, ahol már várt rá a budapesti feketeinges fascista gárda. Néma kézfölemeléssel köszöntik a minisztert, aki *egy percig feszésen tisztelegve áll az emlékmű előtt*, míg tisztjei leteszik a zöld-fehér-piroszalagos hatalmas babérkoszorút. Aztán az egész társaság autókon berobog az Akadémia-utcába, ahol a budapesti fasciót látogatta meg *Signore Balbo*.

— Boldogan látogatom meg azokat a honfitársaimat — mondotta beszédében —, akik ebben a baráti országban élhetnek. Dolgozzatok Olaszországért és gondolatok minden nap Olaszországra, — ezt üzeni nektek *Mussolini!*

Balbo beszédét újabb harsány „*Ejja! Ejja! Alala!!!*” fogadja és az ünneplésből kijut *Arlotta* olasz követnek is, aki a fascióbeli ünnepség után ebéden látta vendégül *Balbo* minisztert. Az ebéden résztvett *Gömbös* honvédelmi miniszter és *Kárpáthy Kamilló*, a honvédség főparancsnoka is.

Karhatalmat kér a rögtönítelő bíróság elnöke

(*A Reggel tudósítójától.*) Vasárnap délelőtt átirat érkezett a rögtönítelő bíróság elnökétől, *Töreky Gézától* Szrubián rendőrtanácsoshoz, a főkapitányság sérülési osztályának vezetőjéhez. Az elnök kéri, hogy ma reggel 9 órára, a rögtönítelő tárgyalás kezdetére jelenjenek meg a törvénytöréseken mindazok a rendőrtisztviselők, detektívek és rendőrök, akik a Szabadság-téri bankrablók elfogatásában és kihallgatásában résztvettek, hogy tanuvallomást tegyenek. Ugyancsak a rendőrségtől kéri a bíróság, hogy sürgős idézést kézbesítsen az eset polgári szemtanúinak. Végül nagyobb karhatalom kirendelését kívánja a törvénytörés elnöke, mert az első budapesti statáriális tárgyaláson csoportosulástól tart.

TURÁNI
világhírű magyar perzsái Budapest II, Fő-u. 80



Balbo miniszter és Arlotta olasz követ a hősök emlékműve előtt

tevő olasz tiszt állt teljes díszben és a miniszter, arcán derűs mosollyal, várta a kérdéseket. Az olasz légügyi miniszter egészen fiatal ember,

legfőljebb harmincöt éves,

magas, vállas lombardtipus, rőt szakálla van, világos szeme, elragadóan kedves mosolya s nagyon bátor, nyílt pillantása. Alig mult el négy éve, hogy először ült röplőgéphe s ma már egyike a legkitűnőbb pilótáknak és a legjobb organizátoroknak a röplés terén. Először azt kérdezzük meg a minisztertől, miért nem röplőgépen érkezett meg Budapestre?

— Azért jöttem vonaton — feleli —, mert a kormányzó ur öfömméltósága fogadott és én pontosan a kitűzött időben meg akartam jelenni a kihallgatáson. Ha röplőgépen indulok, elkéstem volna, mert a Kárpátok fölött napok óta olyan erős viharok dülnek, hogy a Bukarestből tegnap elindult olasz röplők Turn-Severinnél kénytelenek voltak visszafordulni és még ma is Bukarestben vannak.

A röplés technikájára terelődik a beszélgetés. *Balbo* szerint a röplést a katonai röplők fejlesztik, a polgári aviatika csak függvénye a katonainak és hogy ez még sokáig így lesz, arról meg van győződve, mert

drágakövet és zálogjegyet, régiségeket legmagasabb áron vesz ékszerész
Aranyat Varjas Pál Károly-körút 15

PÖK

Rákóczi-ut 76

(Alsó erdő sor sarok)

**Harisnyák,
kötöttárúk,
kesztyük,
és tricót-árúk
elsőrangu szaküzlete**

Tökéletes választék minden színű és nagyságu

GFB

márkás női harisnyákból

Gyermekharisnyák, férfizoknik

Kötött ruhák, kötött kosztümök, pulloverek hölgyek, urak és gyermekek részére

Kesztyük hölgyek, urak és gyermekek részére

Női, férfi- és gyermekalsóruhák

Reformnadrágok (műselyemből) hölgyek és gyermekek részére

Habselyem reformnadrág

**A főváros
legdivatosabb
szaküzlete**

**kedden,
ehó 20-án
délelőtt 10 órakor
nyílik
meg**

HIREK

PÁRISI

— Irta Szép Ernő —

Három hónap alatt három monoklit láttam Párisban.

Kettő magyar volt.

*

Nagyon régen nem voltam már büszke. De tegnap... tegnap a legféltreőbb Párisban megállit egy öreg francia:

— Monsieur, merre van itt a rue Cortambert?

És tudtam, véletlenül:

— Allez tout droit, et vous y tombez.

Fájt, hogy ezt Pestről nem látja senki.

*

Mindennap pillanthatom Páris utcáin a mi nemzeti színünket.

Fűszeresnek, esmegésnek, nagyobbszabású hentesnek a kirakataiban.

Piros-fehér-zölddel átkötve függ egy-egy egészséges szalámirúd.

„Salami hongrois.“

Éljen.

*

Magyar rikkanes.

Öreg pofa. Pesti lapokat szorít a hóna alatt.

A Madeleine táján támad rám:

— Alázatos szolgálja. Magyar lapot tessék. Tegnap kiadás...

— Hogy tudja hogy magyar vagyok? A zöld kalapról?

— Nem kérem alássan. Arról hogy sétálni tetszik.

Ugyan. Hát más náció nem sétál?

— Otthon. Párisba nem. Harmadik éve vagyok itt az utcán, aki sétál az én client-om. (Kuncsaft.)

— Sose tévedett?

— Sose kérem.

*

Más magyar.

Köszön.

— Pardon, (én mondok) ismerem Önt?

— Személyesen nem volt szerencsém... egyszer fel méltóztatott olvasni Debrecenben.

Szép volt tőlem. Tőle még szebb, hogy hallgatta.

A kездás elkerülhetetlen. Kiejti a nevét.

Szóval debreceni ember. Mit csinál Párisban? Lakik. Kilencedik esztendeje.

— Csempe-lerakatom volt Debrecenben. Tönkrementem. Kizónáztam Párisba. Lassan-lassan *debrújáltam magam*. (Se débrouiller.)

Bútorszállító vállalatom van.

— Remélem prosperál.

— Hálá istennek. Hét magyart vettem már fel az irodámba.

*

Még egy magyar.

Piktor.

Ő azt mondja, csak volt.

Feleségestől jött ki, tíz év előtt.

Kinlódta.

Ötletük támadt.

Lámpaernyő... csodálni való remekeket adnak ki a kezükből. Ezekért adja el a Maison a lámpaernyőjüket. (Nekik százakat ad egy-egy alkotásukért.) Meg nem szült bárány bőrből meg ökrőrhólyagból készítik ki a lámpaernyőt. Álmodat karcolnak rá.

Villát bérelnek, a Bois sarkában.

A kis sportkocsijukon vittek ki. Az asszony vezet. (Erdélyi lány.)

Odavették a műhelyükbe egy magyar festőpárt is, férfit, asszonyt.

A spájzukban szegedi paprika van. Meg csabai kolbász.

A grammofonjukon egy tucát magyar lemez.

*

Magyarok, még.

Négy darab fiatal magyar szerkesztő.

Gara László úr, 28 éves. A múltjában egy magyar verseskönyv. Húszéves korában ment

Párisba. Két francia napilap munkatársa. Ladislas Gara. Óriási táska, amerikai pápaszem, világos diákarc. Nős ember... ifj. Tolnay Ákos úr, 25 éves. Férj. Irodalmi és politikai hetilap munkatársa. Regényt írt, a párisi fűszerkesztő urak háta megett. A regényt magyarul írta persze, mert magyar regényt írt. (Most fordítja.) Tolnay Ákos festőművész úr fia. Körösy László úr, valami öt lapnak ír. Lucien Corosi. Erdélyi fi. Huszonhét éves. A hatodik évet nyomja Párisban. Pápaszemet tart, fölfele fésülködik, csöndes, békésen mosolyog. Agglegény. Dr. Demeter Ödön úr. El. Demaitre. A nyáron az Excelsior c. napilapban, a vezércikk helyén, a lapp országban tett utazását írta, heteken keresztül. Sajtó-succé volt. Emellett szabót tud az embernek ajánlani. A jobbszemét monokli terheli. Harminc éves. Völegény.

Ezek a fiatal francia magyar szerkesztő urak igyekeznek este találkozni.

Örülnek egymásnak.

*

Kettőszáz magyar.

Mind a kettőszáz egy kettőszázegyediknek a zsoldosa.

Füük. Pincérek. Meg mindenfélék.

Ők lepték meg egy pár éve Páris kávéházi terraszait a cukrozott gyümölcsrel, szalmazálra tűzve.

A vállalkozó magyar (egy párisi Café-Restaurant gérent-ja) azt hallom vagyont szerzett már a cukrozott gyümölcsből.

A kettőszáz magyar fiú él.

Kisded légió. Szalmazállal harcolnak.

*

Magyar úrral vacsorázom.

Fekete. Fine. Szivarra gyújt.

Öt perc múlva ideges lesz.

— Borzasztó — körülnéz — hogy az ember mindenütt hiába kér s zipkát... Borzasztó kérlek.

Itt nincs szivarszipka. A trafikba se kapui. Nem ének vele.

A szivarszipka a Keleté.

Ebbe a kérdésbe bele lehetne kicsit mélyedni, könyörgöm. Csak hogy lusta vagyok.

(Páris, okt. 15.)

— **Hűvösebbre fordul az idő.** A Meteorológiai Intézet *vasárnapi* jelentésében az idő-prognózis a következő: *Ma a déli határon esők, egyből száraz, gyöngén felhős idő. Holnap élénkebb légáramlás, később hűvösebb idő.*

— A bolgár király és felesége Olaszországba utazott. *Szofióból* jelentik: *Boris király és felesége rövid tartózkodásra Olaszországba utazott, ahol az olasz királyi pár vendége lesz.*

— **Gróf Szapáry Lajos képviselő lesz Somogy, Baranya és Pécs főispánja.** *Kereszt-Fischer Ferencnek* belügyminiszterre történt kinevezése óta üresedésben volt Somogy, Baranya vármegye, valamint Pécs város főispáni széke. Most *A Reggel* arról értesül, hogy a kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére somogy-baranyai és pécsi főispánná *gróf Szapáry Lajos abonyi földbirtokost, az alberti kerület egységspárti képviselőjét nevezte ki.* Szapáry kinevezése a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg.

— **Megmérgezte magát egy postatiszt.** Vasárnap délután szublimált mérgezte magát Hold-utca 1. szám alatti lakásán *Várady-Szakmáry Dezső postatiszt.* Családi okokból akart megválni az élettől.

— **Elkobozták a „Népszava“ vasárnapi számát.** Vasárnap a soros ügyész rendelkezése elkobozta a rendőrség a „Népszava“ vasárnap reggel megjelent számát. Az ügyészség *osztályelleni írgatást* lát az „Élni és dolgozni“ című vezércikk tartalmában.

— **„Erkölcstelen üzemei miatt letartóztatták a sárvári állomásfőnököt.“** címen megjelent hírünkkel kapcsolatban *Kocsis Gyula MAV-főügyelő,* sárvári állomásfőnök annak megállapítását kéri, hogy az ügyben szereplő *Petrarkovít Bóla* reggelen *nemestördemeci állomásfőnök* volt, aki csak *beosztott minőségben* került *Sárvárra.*

— **Orvosi hír.** *Dr. Biró Ernő igazgató-főorvos* Davosból folyó hó 19-én, 20-án és 21-én a Bellevue-szállóban fogad érdeklődőket.

— **Arleszállítás a Meinel-cégnél.** Ez a vállalat még a mai nehéz, gonderhes időkben is módját ejtette annak, hogy a háziaszony gondjain könnyítsen: leszállította ugyanis az összes jam- és fűzőlékonyzerveinek az árát.

— **A Telefongyár Rt. által gyártott 2+1 esőves, hangszóróval egybeépített, tökéletes körzetvevőkészülék** napi részlete egyenlő egy villamosjegy árával. A gyárnak fokozott munkával sikerült az utánpótlásról gondoskodnia és így a készülék ismét kapható mindenütt.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes **Ferenc József-keserűviz** szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérfőhá meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** hatása mindig kitűnően beválik. A **Ferenc József-keserűviz** gyógyszerzetekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Kis portrék a Matuska-ügy nyomozóiról.** A magyar rendőrség *világraszóló sikere* volt, hogy kinyomozta és kézrekerítette az ekrazit-rémét: Matuskát. Érdeklődéssel fordul mindenki e munka vezetői felé: kik ezek a kitűnő rendőrök, akik megszabadították a világot egy lidérenyomások szorongástól? *Dr. Hetényi Imre* főkapitányhelyettesről kevesen tudják, hogy *orvosdoktor, minden világnyelven tökéletesen beszél,* ifjúkorában éveket töltött Amerikában, földközi utat tett, majd *újságíró lett: Rákosi Jenő „Budapesti Hírlap“-jának rendőri riportere.* *Boda* főkapitány fölszólítására lett detektív, a világháboruban *álnév alatt megfordult Franciáországban is,* majd az összeomlás után megszervezte az utlevélosztályt, 1923-ban pedig a politikai nyomozóosztályt. Sok kitűntetést kapott és érdemei elismeréséül soronkívül lett főkapitányhelyettes. *Dr. Schweinitzer József* tanácsost, a kispesti kapitányság jelentéktelen hivatalszobájából rendezte a politikai osztályba *Hetényi,* aki a *munkatársait is jól tudja megválasztani.* *Dorning* főkapitányhelyettes után *Schweinitzer* a legszorgalmasabb rendőri szakíró; *megírta a bűnügyi nyomozás kézikönyvét is.* *Hain Péter* főügyelő már 17 éves korában rendőr szülővárosában, Pancsován. A háboru alatt Belgrádban működött a katonai főkommandószágon, több nyelven beszél és sokat járt külföldön. *Dr. Vitéz Antal István* és *dr. Hivessy Jenő* főügyelők a fiatal gárdához tartoznak. Mind a kettő tiszt volt a háboruban. *Zdeborszky Oszkár* főfelügyelő viszont a régi generáció legkiválóbb detektívje. Ismerik Európa nagyobb városaiban, sok nagy-sikerű külföldi nyomozást végzett: *ő nyomozta ki a Blumenstein-félc kővényhamisítási ügyet is.* *Violet Ottó* és *Lenkey Márton* főügyelők katonák voltak, ők is soron kívül lettek főügyelők, nagy sikereik elismerése-képen.

— **Játékból agyonlőtte a bátyját.** Esztergomból jelentik: A komárommegyei *Vértesszöllösön Magyar Henrik* tegeverével játsza, tréfából bátyjára célozott. *A töltött tegever elsült* és a golyó bátyjának, *Magyar Vilmosnak a fejébe fúródott, aki rögtön meghalt.*

— **Belőtt szomszédja konyhájába és megsebesített egy asszonyt az ittas festőművész.** Vasárnap délután 6 órakor ittas állapotban ment haza Nagytemplom-utca 23. szám alatti lakására *Nagy Lajos* 49 éves festőművész. Feleségével összeveszett és az asszony a konyhába menekült. A részeg festő azt hitte, hogy *a szomszéd lakásában keresett menedéket,* utána ment és dörömbölni kezdett a szomszéd lakás konyhaajtáján, amelynek homályos üveglapja mögött *női árnyékok látott.* Amikor az ajtót nem nyitották ki, revolvert rántott, *az üvegen át belőtt a konyhába,* ahonnan éles sikoltás hallatszott. *A golyó Görök Józsefnél, a lakás bérletjét a halvánál találta el.* A dühöngő festőt a házbeliek fogták le és adták át a rendőröknek, akik a főkapitányságra kísérték. *Kihallgatni nem lehetett, annyira mámoros állapotban volt.* Görököt kórházba szállították és vasárnap este megoperálták.

— **Agyonnyomtak az útközök egy kereskedőt a Soroksári-úton.** Vasárnap estefelé a Soroksári-ut 82. számú ház előtt a sineken ment keresztül *Mester Ignác* 30 éves pesterzsébeti kereskedő. Az állomáson vesztelő két helyi érdekű vasúti kocsi között haladt el és *két tolatókocsi ütközött össze* nyomták. *A helyszínen meghalt.*

— **Kitüntetés.** Az Országos Iparos Szövetség előnki ülésén fényes kitüntetés érte *Dr. Egger Leó* és *Egger I.,* hazánk legrégebbi gyógyszervegyészeti gyárat. A magyar ipar érdekében több mint 35 éven át kifejtett kiváló értékes munkálkodásáért az évtizedes multu vállalatot az Országos Iparos Szövetség *nagy aranyérmével és díszoklevelével* tüntették ki. A Szövetség egyhangu határozata a legszelebb körben mindenütt osztatlan elismerésre talált, mert az *Egger-cég* a magyar ipar fölvirágoztatása érdekében megalapítása óta fontos szerepet tölt be gazdasági életünkben.

— **Unghváry László** falkola Rt. egyedüli lerakata *Solty László* kertépítőnél, Budapest, II. Hadarod-utca 2. Tel.: 64-4-31. Szállításokat megkezdte, kívánatra árjegyzék díjmentesen.

Csillárt most vegyen!

4 lángú bronz ebédcsillár P 18.35
6 lángú bronz ebédcsillár P 28.50
Lakásban felszerelve.

Modern csillárok nagy választékban.

METEOR RT. Podmaniczky-u. 27/1. Vamház-körút 11. sz.

Kérje most megjelent új képes árjegyzékünket!

Gyászuhanak

4 óra alatt
Horváth és Halász

női gyászuhanakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Aut.
871-09

Régi, bevált szabóüzletem

kis részvel a legkiválóbb munkásokkal dolgozik
Előnyös angolszövetbevásárlásaim lehetővé teszik
átmeneti kabátok, raglánok, felőtők
készen vagy mértékutáni olcsó eladását.

WIDDER férfiszabó

Budapest IV ker., Városház-utca 20. sz.
Telefon: A u t o m a t a 880-20

Hétfő, A REGGEL 1930 október 19.

A MAGYAR HÉTEN:
A MAGYAR KÖZÖNSÉG
a magyar munkásért, a
magyar hazáért.
A MAGYAR DIVATCSARNOK
a magyar közönségért!

**100
EZER PENGŐT**

adunk vissza a Magyar-
Hétten vevőinknek,

A Magyar Hétten minden vevőnk-
nek a vásárolt összeg után
a vásárolt összeg után

20% ÉRTÉKŰ BONT ADUNK,

melyet pénztáraink nov. 15—dec. 15-iki
vásárlásnál készpénz helyett elfogadnak
Például: 5 pengős vásárlásnál kap Ön egy 1 pengős
bont, 20 pengős vásárlásnál egy 4 pengős bont s
így tovább. Közismert olcsó áraink mellett nyújtjuk
ezt a páratlan kedvezményt és vevőinknek mutatjuk,
hogy ezen alkalmat saját érdekében kihasználják.

Segítse elő a Magyar-Hét nagy sikerét,
kérjen magyar árut, mert ezzel nem-
csak a magyar munkásnak, iparosnak,
gyárosnak, kereskedőnek és magyar ha-
zának tesz szolgálatot, de a magyar áru
vásárlásával elősegíti saját jólétét is.

**MAGYAR
DIVATCSARNOK**
VII. RAKÓCZI ÚT 74.

E hó 31-ig beérkező postai megrendelésekhez is mellékeljük a Magyar-Heti 20%-os bont

**EZ
VOLT
tavaly**

Ez lesz az idén is

20%
-kal

olcsóbban
vásárol mindenki a

Magyar-Hétten

mert idén is 20%-os bont adunk minden vevőnknek,
aki **október 17-től 31-ig** áruházunkban vásárol
és ezen

**20% értékű bont november 15-től
december 15-ig vásárlásnál
bármelyik pénztárunk készpénz
helyett elfogadja.**

Magyar gyárak előzettsége az idén is lehetővé tette ezen nagyjelentőségű akciónkat.
Választékunk mindenben óriási nagy. Osztályaink teljesítménye felülmúlhatatlan.

Az állandóan emelkedő árak dacára, **áraink a régiek és ezekből számíton még le 20%-ot**

| | | | | | |
|--|--|---|---|---|--|
| Mintás kordbársony pongyolára és ruhára, rendkívül szép minták- ban, métere 280 | Teniszflanel jó mosó pizsama anyag, csíkos és kockás min- tákkal, métere —, 78 , — 65 | Női télikabát divat tweedkelméből, végig bélelve, szőrme- gallerral 3650 | Színes női hálóing hímzett dísszel, külön- böző fazónokban 370 | „Teodóra” női harisnya kiváló erősszálú vis- kosa műselyemből, ga- rantált hibátlan..... 178 | „Polunder” az idei tél slágere, hölgyeknek, uraknak otthonra, sporthoz, bármely színben..... 390 |
| Műselyem crepe de chine kiváló jó magyar áru, bármely színárnyalat- ban, métere..... 560 | Bársonyflanel rendkívül szép pon- gyola és ruhaminták- kal, métere 166 , 135 | Flanellpongyola rózsás és nagymintás bársonyflanellekből, komplet méretek..... 780 | Női szoknyakombiné „Scharmeus” nehéz mű- selyemből, különleges szép csipkedísszel..... 500 | „Iréne” női harisnya bokaazsuros la viskosa műselyemből, bármely színben 235 | Oroszka vagy pulóver kiváló minőség, szép színekben, női és férfi 680 |
| Tiszta selyem georgette gyönyörű színekben, cca 100 cm széles mtr. 760 | 350 drb sezlonátvető la karamánia szövésű perzsa mintákkal, kék, bordó és zöld..... 1950 | Női délutáni ruha műselyem crepe de chineből, pazar szép fazónokban 2750 | Női flanellpizsama szép fazónokban, háló- pizsamának kiválóan alkalmas 650 | Férfi sportharisnya divatmintákkal, kiváló cérnaflór minőség..... 350 | Fekete férticipők kézimunkakivitelben, magasszárú 16.80 , 1380 férticipő |
| Tiszta gyapjú ruhatweed világos és sötét divat- színekben, cca 100 cm széles, métere..... 580 | Futószőnyeg 90 cm széles, la jutta bukle minőség, mely mindkét oldalán hasz- nálható, métere 450 | Férfi átmeneti kabát gyapjú dublkelmek- ből, szép kiállításban 48 — 38 — | Atlasz női nadrág elsőrangú csíkos kötött műselyemből, minden színben..... 178 | Férfi divatsockni műselyemmel átszőve vagy sima macsófonal- ból..... 98 | Női pántoscipők fekete bőrből, antilop- ból vagy lakkból, dí- szes kivitelű 1380 |
| Férfiöltönykelme tiszta gyapjú, kamgarn és seviot, divatszín. 150 cm széles, métere 1480 | Axminsztér szőnyeg elsőrendű gyapjúmi- nőség, szép perzsamin- tás, 350x250 nagyság 178 , 300x200 nagyság | Férfiöltönyök ismert kiváló gyapjú- minőségeink, őszi és téli 48 — 58 — | Bélelt női nadrág kiváló műselyemző- véssel, belül vastagon bolyhos..... 360 | Bélelt trikókesztyű női és férfi, igen jó minőség, bármely szín- ben..... 195 | Meleg házipapucs teveszőrszerű kivitel- ben, bőrtalppal, férfi 5.90 , női |
| Hímzett ágyszőnyeg kiváló mosott sifőnből, 1 paplanlepedő, 2 nagy párna, 1 kis párna .. 2680 | Börpénztárca különböző fazónokban, erős kivitelben —, 85 , — 65 | Gyermek boykabát duplán bélelve, 45 cm hosszú 2250 Számonként 1-50 emelk. | Férfi nappali ing elsőrangú puplin, oxford, la zefir és divatfreskóból 680 | Bélelt bőrkésztyű kiváló pécsi gyárt- mány, férfi 1 gombos 7.90 , női 2 gombos | Női filckalapok modern tokk- és klos- formákban, izlése- dísszel 480 |
| Alsó lepedővaszon kiváló erősszálú, pa- mutminőség, 145 cm széles, métere..... 220 | Óriási fürdőszappan kellemes illatokban, nagyon olcsó ára 48 | Leányka matrőzruha sötétkék sevio ból, 55 cm nagyság 1450 Számonként 1-50 emelk. | Férfi hálóing fehér sifőnből, szép színes dísszel, 6 fazón- ban..... 480 | Női nappalbőrkesztyű bélés nélkül, váloga- tott kiváló bőrből... 650 | Férfi puhakalap kiváló gyapjúminőség, minden szín és forma 780 |
| Frottirtörülköző színes bordűrökkel, rojtval, jó használati minőség drb 128 | Gramofonlemez- újdonságok, óriási nagy műsor, 25 cm nagyság 3.90 , 18 cm nagyság 140 | Férfi matrőzruha jó, sötétkék sevioból, 4-es szám..... 13 — Számonként 1-50 emelk. | Férfi flanellpizsama igen jó mosó, bármely nagyságban kapható... 650 | Női díszgallér zsabóval, műselyem crepe de chine vagy georgetteből 198 | Női és fértiernyő austria, macsóból, szép nyelkekkel 980 |

Ezen árakból leszámítandó még 20%, mely összegről vásárlási bont adunk.

Aruházunk külső és belső magyar dekorációi művésziek, melyeket megtekinteni mindenkinek érdemes.
Október hó 31-ig beérkező postai megrendelésekhez is mellékeljük Magyar-Heti 20%-os bónjainkat. Portókötséget számítnk.

**MAGYAR
DIVATCSARNOK**
VII. RAKÓCZI ÚT 72-74.



(Vadász Miklós rajza.)

Róna Józsefet, a kiváló szobrászművészt, a királyi várkertben álló Savoyai Eugén-szobor alkotóját, kormányfőtanácsossá nevezték ki.

Holnap dönt a 6-os albizottság, minő megtakarításokat kell eszközölni a Társadalombiztosító Intézetnél. A 33-as bizottság által kiküldött 6-os albizottság holnap délelőtt készül el az egyes tárca költségvetésének fölülvizsgálásával. A sürgősen eszközölhető megtakarításokat már minden tarcánál összegezték és most már csak az van hátra, hogy a népjóléti miniszteriumhoz visszatérve, a népjóléti tárca költségvetésének terhére támogatott intézményekkel foglalkozzanak és megállapítsák az itt eszközölendő megtakarítások mértékét. A 6-os albizottság keddi állásfoglalása elé politikai és gazdasági körökben annál nagyobb érdeklődéssel tekintenek, mivel most dől el, hogy a 6-os albizottság minő megtakarításokat tart szükségesnek az Országos Társadalombiztosító Intézetnél. Teleszky János már elkészítette a 6-os albizottság eddigi működéséről szóló jelentést, ezt még majd kiegészítik a Társadalombiztosító Intézet fölülvizsgálatának eredményével és az egész jelentés csütörtökön kerül a 33-as bizottság elé.

Impozáns ünnepségen leplezték le Alpár Ignác szobrát. Vasárnap délelőtt többszázfőnyi közönség jelenlétében leplezték le a városligeti történelmi emlékesport előtt Alpár Ignácnak, a világhírű építőművésznak szobrát, amelyet Telcs Ede mintázott, talapatát pedig Kotál Henrik, a mester volt tanítványa tervezte. Az ünnepségen a főváros nevében Liber alpolgármester, a miniszterelnök nevében Gogóldék Károly helyettes államtitkár, az Építőmesterek Ipartestületének nevében Pucher István mondott ünnepi beszédet. A szónokok kegyeletes szavakkal emlékeztek meg a világhírű magyar művészről, akinek az ország a Szabadság-téri Tőzsde épületét, ezenkívül pedig a templomok, iskolák, fürdők, bankok és vidéki középületek egész sorát köszönheti.

Vasárnap leplezték le a debreceni huszárok hősi halottainak emlékművét. Debrecenből jelentik: Ünnepélyesen leplezték le vasárnap a Zita királyné nevét viselő 16. huszárezred hősi halottainak emlékművét, amely Manno Miltiadesnek, az ezred volt tisztjének alkotása. Az ünnepségen résztvevett József királyi herceg is. Az emlékműpély délben kezdődött a vármegyeháza előtti térségen, ahol megjelentek az ezred összes tisztjei, altisztjei és legénye. József főherceg elhaladt a diszszázad előtt, majd az emelvényre lépett és nagyhatású emlékbeszédet mondott „A debreceni huszárok arany betűkkel írták be nevüket a magyar történelembe!”

Viharos botrány rendőri beavatkozással a magyar zsidók egyesületének közgyűlésén. Vasárnap délelőtt viharos közgyűlést tartott a Magyar Zsidók Egyesülete. A gyűlés elején a hadirokkantak, akiknek szervezkedését az egyesület egyelőre beszűkítette, botrányos jeleneteket rendeztek és megakarták akadályozni a gyűlés folytatását, úgy, hogy többet közülük rendőrök vezették ki. A gyűlésen Klár Zoltán beszéde után megválasztották az egyesület vezetőségét, amelynek tagjai Burger Dénes, Sallai Armin és Fahn Sándor lettek.

Vasárnap Kazinczy-ünnepet tartott az Akadémia. Vasárnap ünnepi ülést tartott a Magyar Tudományos Akadémia Kazinczy halálának századik évfordulója emlékére. Megjelent Kazinczy családja és Zemplén vármegye részéről Bernáth Aladár alispán. A fővárost Némethy tanácsnok képviselte. Berzeviczy Albert elnöki megnyitóját után Horváth János olvasta föl tanulmányát Kazinczyról.

Melyik jobb komikus? A német filmszínészek közül kétségtelenül Ralph Arthur Roberts és Felix Bressart nevével bír a legtöbb embert. Eddig nem sikerült eldönteni, melyik jobb színész a kettő közül. Ezen a héten eldől ez a kérdés is: Roberts és Bressart együtt lépnek föl „Az erény csöszrei” című filmben.

Az aranyal is értékesebb az egészség! Úgyvelin az egészségére és használjon dr. Egger-féle néplapszifilát, amely köhögés, rekedtség és torokfájás ellen a legbiztosabb. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Az „Ile de France” rádiója alig győzi fölvenni a Laval miniszterelnöknek szóló táviratokat. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Az „Ile de France” födelzetéről érkező jelentések szerint Laval miniszterelnök állandóan tanácskozik a francia szakértőkkel. Vasárnap délelőtt Rist, a Francia Bank volt kormányzója, részletes jelentést tett Lavalnak a Federal Reserve Bank helyettes kormányzójával folytatott tárgyalásairól. Burgess, az Amerikai Jegybank helyettes kormányzója, aki szintén a hajón utazik, a francia pénzügyi szakértőkkel valutáris kérdésekről tanácskozott. A hajó rádióállomása szünet nélkül dolgozik és megerősített személyzete sem győzi fölvenni a miniszterelnök címére érkező rengeteg táviratot.

Főlavatták a „Csengery Antal-Diakotthoni”. Vasárnap harmincegyedik közgyűlését tartotta az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület. Havas István elnök megemlékezett Kovács János tanár munkásságáról, Rákosi Zoltán Havas elnököt köszöntötte 40 éves jubileuma alkalmából, majd vitéz Kiss Béla és Siklay István beszéltek. Ezután átvonultak a Thököly-ut 82. számú telken épült „Csengery Antal-Diakotthonba”, ahol Havas elnök avatóbeszédet mondott, Rákosi Zoltán alkalmi költeményét szavalta el.

Motoros rókavadászatot rendeztek vasárnap Kispesten. A Hungária Auto Club és a Kispesti AC vasárnap motoros rókavadászatot rendezett, amely az első ilyenemű verseny volt Magyarországon. A versenyen 40 motoros vett részt. A „róka” szerepét motorkerékpár töltötte be, amely reggel 1/8 órakor indult Kispestről, míg az utánairamodó motorkerékpáros „vadászok” 1/9 órakor startoltak. A „rókát”, amely mindenütt szines papírszalaggal jelölle meg útját, három órán belül kellett a versenyfőltekélekerint a „vadászok”-nak elfogni. A kitűzött időn belül a 40 motoros rókavadász közül összesen hatan találták meg a rókát, éspedig Mohacsek Jenő (KAC), Simon András (Hungária AC), Mohacsek József (KAC), Pajor Imre (KAC), Czúba Mihály (KAC) és Gulyás György (BSE). A „róka”, amelyet Pödör János vezetett, a kakuksi szőlőkben bujt meg dr. Ofner pincéjében.

Helyreigazítás. Az Országos Társadalombiztosító Intézet sem kórházban, sem más épületeiben nem fűt külföldi termelésű szénvel. Külföldi tüzelőanyag használatát a népjóléti miniszter még 1926-ban tiltotta, de az Intézet önkormányzata sem engedte meg azt.

Elintézték újabb dr. Szemző Gyula ügyei. Két héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a tengerentúl tartózkodó újabb dr. Szemző Gyula ellen följelentést tettek. Most arról értesülünk, hogy az ügyeket békésen intézték el.

Letartóztatták Pichler Károly dr. ismert ügyvédjelöltet

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a főkapitányságról átkísértek az ügyészségre egy előkelő családból való és a budapesti társaságban jól ismert ügyvédjelöltet: dr. Pichler Károlyt. A főnöke, dr. Walter Károly ügyvéd jelentette föl sikkasztásért és hűtlen kezelésért. Pichlerben föltétlenül bizott az ügyvéd és akkor kezdett csak gyanakodni rá, amikor észrevette, hogy bírósági tárgyalásokat mulaszt el, amivel nagy árokat okoz az irodának. A mulasztás oka az volt, hogy dr. Pichler kártyaklubokba járt, ahol reggelig tartó, izgalmas „mérkőzésekben” vett részt. Néhány hét alatt több ezer pengőt vesztett, mégpedig a Walter-iroda pénzéből. Amikor az ügyvéd észrevette, hogy hanyag irodavezetője sikkasztott is, följelentést tett ellene a rendőrségen és a megtévedt fiatal embert szombaton reggel letartóztatták.

30-40 év lesz Al Capone börtönbüntetése. Chicagóból jelenti A Reggel tudósítója: A törvényszék Al Caponet csempészüzelmei miatt tömeges adócsalásban mondotta ki bűnösnek. A banditakirály összbüntetése előreláthatólag 30-40 évi börtön lesz.

Hitvédelmi Szövetséget alakított az OMIKE. Az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület vasárnap délelőtt megalakította Hitvédelmi Szövetségét, amelynek célja a vallásos szellem ápolása, a vallásellenes propaganda elleni küzdelem. Az alakuló gyűlés után, amelynek szónokai budai Goldberger Leo, Stern Samu, Dési Géza, Hevesi Simon, Hevesi Ferenc és Vázsonyi János voltak, megválasztották a vezetőséget, amelynek tagjai: báró Kohner Adolf, Stern Samu, Gábor Gyula, budai Goldberger Leo, Székely Ferenc és Blau Lajos főrabbi, Wertheimer Adolf, Schichtam Armin, Hevesi Ferenc és Friedmann Gyula. A jogi szakosztály vezetője dr. Földi Károly közigazgatási bíró, az orvosi dr. Török Lajos egyetemi rk. tanár, a közigazgatási szakosztályé Págy Géza kormányfőtanácsos, a frontharcosoké pedig siogárdi Zöld Márton tábornok.

Halálozás. Katz Sándorné szül. Lefkovits Erzsike 39 éves korában, vasárnap Budapesten meghalt.

Az 6-szi könyvpiac irodalmi szenzációja!

ORDASOK

Komáromi János hatalmas történelmi regénye

GENIUS KIADÁS

Megrendelhető A Reggel kiadóhivatalában

Marinak felmondunk, mi pedig megyünk élemezni a

Dénes étterembe

József-körút 4. 10 ebéd- vagy vacsorajegy 14 P, előhalból halászlé 1 P. Hához szállítás díjtalan. Tel.: J. 32-4-66

A Stefánia-ut közelében, a Hungária-uton és a Besenyői-utóban házépítésre alkalmas 130-290 □-öles

telkek eladók

Dr. Váradi Miklós, Stefánia-ut 25. Telefon: 96-8-77

Teherautófuvarozást, butorszállítást, költözködést a legolcsóbban eszközök szavatossággal és szakmunkásokkal. Vidéki utaknál 40 filléres kilométerárban. Kocsi-rendelés Aut. 90-6-03, Aréna-ut 57.

Fürdőkád

gyermekkád, mosdók, klozetek, kis gyári hibával, fürdőkádok és vízvezetékanyagok legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek. Böhm, Király-utca 81, Telefon

Takarékbetétért életjáradék életbiztosítással

Világhírű, elsőrangú biztosító intézet kivételesen lehetőséget biztosít tőkésnek. Kérjen sürgős ajánlatot! Az alkalom csupán korlátozott ideig kínálkozik!

Budapesti Hitel és Jelzálogbank Rt

Gróf Vigyázó Ferenc-utca 4. Telefon: 188-37

Temetőbe 7 szem lyes

BERAUTÓK

legjutányosabban J. 396-46

hallokal

itt rádióval

A Reggel

Irma-udvarban, Györi-ut 24 és Csörsz-utca sarkán modern bérpalotában

komfortos 2-3-4 szobás,

gyönyörű kilátással bíró lakások novemberre, négyzobás azonnalra is olesón kiadók. (A ház előtt megáll a 4-es autóbussz, 27-es villamos.) Erdőköldeés a helyszínen vagy dr. Váradi Miklós irodájában, VII, Stefánia-ut 25. Telefon 968-77.

LAKBÉREK:

4 szobás, hallos P 2600 |||| 3 szobás P 2000
3 szobás, hallos P 2200 |||| 2 szobás, hallos P 1700

Nézz meg még ma az Utában és Urániában az Irma-udvar ilmjét!

Melyik kéthetenként megjelenő kereskedelmi lap válalata óhajta lapját jövődelemezőbbé tenni? Ertesítést A Reggel kiadóba „Válalalt” jellegre

Szép nagy utcai szoba fürdőszobával kiadó. Podmaniczky-utca 75, I, em. 3

Valódi tokaji borok legjobb minőségben legolcsóbban Zimmermann Zsigmond, Vilmos eszázár út 64 (Kálmán-utcai oldalon) kaphatók. Tel 240-82

„A”-való saját termésű

Ó-BOROK

25 literrel kaphatók

Löwy Kecskeméti szőlőgazdaságának borpincéjében Budapest VI, Halás-utca 27. sz.

Zálogjegyet veszek, kiváló tők, meghozszabhatok, arra kölcsönt szerzek. Sebők, Hajós-utca 29. I.

Privát uriháznál könnyű jó ebédosztot keres lisztviseelő a Nyugati, leve Berlini-tér közeléb. Jellegző levelek „A Reggel” kiadóhivatalába „1/3-3 óra között” jellegre kéretnek.

Ha kölcsönt keres Ha kihelyezi tőkét csak KÜNSZTLER ÉS GÁBOR-hoz forduljon Tőzsdepalota. Tel.: 29-0-22

Salon Penzió IV, Váci-utca 56, I. emelet. Telefon: 5-0-89.

Ujjonan átalakítva, új vezetéssel, ismét megnyitott. — Elegans erkélyes és logiás szobák, központi fűtéssel. Kitűnő ellátás, olesó ebédberlet, rendelésre házhoz szállítva. — Diétás konyha.

Nincs többé léghuzat!

por, korom és esőbeszívárgás, ha ajtóit, ablakait vagy kirakatait törv. védett tömitőléccel szereli föl. Kérjen díjmentes bemutatót és árlapot Reich, Erzsébet-körút 29., III, em. 23. Telefon: J. 40-51. Jótállásos szigetelést végzünk!

Konott bundalát újajestli és vasalja KONN szőrmefestő, VI. ker., Diós-utca 3. Telefon: Aut. 93-0-18

JUPITER-védjegyű

Mindig új gallér

darabja 20 fillér

Sifónnal készítve oly olesó, nem érdemes tisztítani, ha piszkos, eldobjuk

Kapható a divatruüzletekben!

Jupiter fehéreműgyár

Vörösmarty-utca 52. szám

Külföldre és vidékre éjjel-nappal bérelhetők

luxusautóink

Deák Bérautóüzem 86-5-97

Aranydollár záloglevél, 9-12% kamatozással, jutányosan beszerezhető. Barnabank, V. ker., Nádor-utca 26. sz. Telefon: 213-16 és 104-67.

Kereskedelmét végzett szigorló közzgazdász lakásért olemi vagy középiskolai gyermek tanítását vállalja. Cím a kiadóba.

Modern kötszobás garzonlakás kiadó. Paulay Ede-ut. 55

ARVERESBŐL, BERAK CAROZASBŐL, nagytekéből, szábaakzezből beszerzett HASZNALT modern antik stílusú MÜBÜTÖRÖT, HIHETEILEN OLESÓN vésarolhat EBNERKÖL, VIII, Karpfenstein-utca 2/a

UTAZASI CIKKER, BÖRÖNDÖK, RETIKÜLÖK, AKTATÁSKAR GYÁRI ARBAN PANNONIA RÖRÖNDÖS RÁKÓCZI-UT 11.

Gyorsírás, gépirás, szépírás, helyesírás tanfolyamok „Belvárosi” Szakkiskolában. Múzeum-körut huszonhárom.

Fürdőkád gyermekkád, mosdóklozet, klozettartány és deszka, mosdó kis gyári hibával, Neptun fürdőkálya, rézcsapok, pipercikkok Bálint Andor rakтарыban Magyar-utca 1

Bérautók: T. 125-22

Garázsírozás P 40-től. Motorkerékpárok P 20. Kocsik vótele és eladás! Nyu-ut garáz, V. Váci-ut 6. (Katoná József utca 2)

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

kinek mit ír ma reggel?

— Tisztelt Közvélemény, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Korszakalkotó indítvány-nyal lépek Önök elé! A selyem álarc, amelyet viselek, ne tévessze meg Önöket, azt kizáróan azért öltöttem magamra, nehogy leszavaztatásom esetén holmi statáriális kellemtelenségeim legyenek Önökkel; egyszóval, hogy a sikernek legalább némi reményével tagadhassam le nemtetszés esetén mindazt, amit az alábbiakban elmondandó vagyok...

— Miről beszél?

— Arról, hogy nem igaz, hogy vége a világnak! Nem szándéksom úgy bejédeni, mint a nemes gróf Károlyi Imre. A jó Isten szeret bennünket, mint azelőtt: milyen fényben, milyen édes, őszi melegben fürdet bennünket, — hogy végigsimogatta sapádt arcunkat e verőfényes vasárnapon is tekintetének napsugaraival, — mintha csak észre akart volna téríteni bennünket: nem látjátok, hogy a föld, az ég s a gyümölcsstermő fák, a nap, a levegő s a csillagok fénye a régi, élni lehet s ugyan-ugy lehetne, mint azelőtt, az én világom ugyanaz maradt, — egyesegyedül ti rontjátok el magatok körül az életet...

— Nos.

— Próbáljunk mindent megfordítani. Kérem, mi bajunk van tulajdonképpen és vég-eredményben?

— Nahát...

— Stop, stop! Bölcsen tudom mindazt, amit erre a kérdésre felelnének. Most nem arról van szó, hogy rázendítsünk a jogos jeremiádk végnélküli choráljára, hanem arról, hogy mi a hasznosabb? Az-e, ha reggeltől estig zuhogó panaszkodással, föl-fölcsikorduló elkeseredéssel, kézlegyintő reményvesztettséggel minden nap tovább és tovább ereszkedünk le a pesszimizmus végtelen lajtorjáján, avagy egy világos pillanatunkban, bánom is én, hogy dacból vagy pillanatnyi elmezavarunkban, — amely életünk állandó elmezavarodottságában, ki tudja, nem-e volna az első józan gyógyult pillanat? — megpróbáljuk mindennek az ellenkezőjét csinálni, amit eddig csináltunk. A pesszimizmus az a villanyáram, amelyet, ha valakibe magunkból, mint egy telepől, belekapcsolunk, villámgyorsan végigszalad száz és ezer emberen, hogy végül még bomlasztóbban, még sorvasztóbban visszatérjen az eredeti telepbe. Eredmény: csüggettség, kedvetlenség, fáradtság, letargia, tehát tiszta nyavalyatörés. Na már most: ha valaki beteg, ezt tudja és mégsem akar gyógyulni, arra kísérletet sem tesz, hanem mániásan abba napról-napra egyre jobban bele magát ebbe a beteg állapotba, annak kampec, vége! Próbáljunk meg hát ennek a beteg állapotnak az antipólusára fölugrani, egy pillanatra csak, ha kell, aggodalmaink vagy jobb meggyőződéseink ellenére is, próbáljuk meg mindenki huszonnégy óráig csak, a saját kis körében, a férfi a hivatalában, a nő a háztartásában, a bankvezér a bankjában, a kereskedő az üzletében, az iparos a műhelyében, a politikus az egyszer csak mégis összeülő t. Házban, a hivatalnok a büroójában, az újságíró a cikkében, egyszóval: minden orvos a maga rendelésében, hogy nemcsak hogy maga nem panaszodik, de minden elhangzott panaszra valami vigasztaló, reményzöld, megnyugtató, derűs, kedves szóval felel...

— Például...?

— Hát tessék panaszkodni. Jó kiadósan, nem kell félni, hisz ugyis csak példa az egész.

— Khm, khm. Hát...

— Na!

— Jó, jó, kezdem már. Rémes világ van. Réééémes! Nem lehet már élni igazán. Az embernek nincs öröme semmiben a világon. Csupa testet-lelketörő gond, csupa gyötrelmes idegesség, csupa bizonytalanság, csupa kellemtelenség az ember egész napja...

— Alj! Ezek általánosságok...

— Na jó, hát nem kezdek részletezni...
— Jó. Abba is belemegyek. Szóval: nem lehet élni... Miért, könyörgöm? Vegyük előbb a primerkérdéseket, de jó brutalisan. Egy ruhája még van, amit fölvesz az utcára, ugyebár? Fehérneműje is. Kérem, egy szót se szóljam. Tegnap talán nem méltóztatott semmit sem enni, vagy ma fog éhgyomorral lefeküdni? Ugyebár, nem? Talán megfagyott? Kérem, tessék széjjel nézni egy kicsit: égnek a lámpák az utcákon, a mérsárosnál hust lehet kapni, a péknél kenyeret, a hentesek kirakatai elandulók. A kereskedők egymást licitálják tul ol-

csöbbnél olcsóbb árakkal, egy pengő huszért prima menüt adnak, a vasutak járnak, a kupékat fűtik. Nem hülhet ki az élet, mint a spärherd. Tessék kimenni a Köröndre, az Erzsébet-térre, a ligetbe, az összes parkok és kertek tele vannak gyermekkocsikkal, dadákkal, hancurozó, boldogan visongó gyerekekkel, ezek is felnőnek majd egyszer és szerelmesek lesznek és állás után fognak járni és keresni akarnak és fognak is! Föl fog nőni ez a generáció is és élni fog, mert ez a nagy törvény: az emberek élni akarnak, boldogan és szabadon, mint a rajokban röpködő madarak s az emberek millióinak ez a nagy és forró vágyakozása sokáig nem mulhat semmiféle rendeleteken és korlátozásokon, a legnagyobb ostobaság tehát a halálban, a pusztulásban, a föltápaszkodás lehetlenségében hinni, arra esküdni és az abban való hitet, mint egyedül üdvözítőt, szinte ragályszerűen terjeszteni. Mindnyájunknak rossz dolgunk van, de tessék próbálkoznunk, előlről kezdeni újra mindent, vidáman, bátran, jókedvűen és nem kell panaszkodni folyton és mindenkinek — a panaszkodó embertől úgy fél mindenki, mint a pestisestől, mert attól tart, hogy hátha kér tőle valamit. És miután úgy sem ad senki senkinek semmit, tehát kérni sem érdemes, ezt megelőzően panaszkodni még kevésbé; mi lenne tehát, ha a „hogy van, hogy van?“ kérdésre egyszerre csak kedvesen és vidáman valami olyasmit felelnénk, hogy bár mindenkinek megvan a maga baja természetesen, no, de azért az éjszaka remekül aludtunk, tudunk egy kis piros-abroszos kocsit Budán, ahol olyan tokányt készítenek, hogy az angyalok is megynálnak utána az ujjait, hogy tegnap egy órát sétáltunk a napon kiskabátban és hogy hála Istennek, amíg egészségesek vagyunk, olyan nagyon nagy baj nem lehet. Természetes, hogy mindez nem sok és ráadásul nem is nagyon igaz, mert több köze van a megboldogult Coué professzor módszeréhez, mint ahhoz, amit belülről ténylegesen érzünk és gondolunk. De a másik embert mindenestre gondolkodóba ejti. Arra az emberre, aki elég bátor ahhoz, hogy ne kezdjen el rögtön zokogni, ma úgy figyelnek föl, mint egy csodabogárra, ritkaságra, természeti tüneményre. Irigylik az ilyen embert a szó szoros értelmében. Hát Hölgyeim és Uraim: legalább irigyeltessük magunkat egy kicsit: szórakozásnak, élvezetnek sem utolsó a mai... a mai...

— Nana! Vigyázzon!

— ... Köszönöm. A mai világban, amely elég nehéz ugyan, de éppen olyan gyönyörű, mint azelőtt, amikor még mindnyájan — irigyléreméltók voltunk... Na?

— Meg fogjuk kísérteni. Majd aztán referálunk az eredményről. Milyen színházat látott e héten?

— Végre megnyitott a Magyar Színház. „Zöld bárány“ a címe annak a zenés ateliér-burlesznek, amely orfeumi ügyességgel, harsogó jókedvvel igyekszik a publikum figyelmét a hónapok óta csukott színházra felhívni, szerintem egyáltalán nem reménytelenül. Igaz, hogy az ilyenfajta ateliér-darabok kétélűek, s a főpróbára „beavatott“ közönsége előtt aratot sikerre alaposan rácsfolhat a premier és a további előadások civil publikuma, Pesten azonban a publikum mindig bent élt egy kicsit a kulisszák között és a tapasztalat azt mutatja, hogy hálás a jókedvű indiszkréciójának, amely kicsit léhán föllebbenti előtte a léhának hitt és beállított kulisszák függőnyeit. A Vaszary darabja azonban, amelyet a szerző tulzott szerénységgel „egy operett előkészületei“-nek nevez, ezen túl is igen mulatságos, szellemes, kerek, unalmat kizáróan perdülő, úgy, hogy a Magyar Színház startja az adott körülmények és viszonyok között szerencsésnek nevezhető. A vidám tinglitangli játék egy-két alakítására külön is föl kell hívnom a figyelmet. Így a Lázár Máriaéra, aki bravuros galoppban, valósággal tempót diktál az egész ensemblének, kitünően karrikatúra, — még mint karikatúrát „is“ — a szerepét, friss, elmés, tehetséges amit csinál. Orosz Vilma szerepe kissé halványabb méregzöld és tubasárga toalettjeinél, de temperamentuma, táncutadása azért maradék nélkül érvényesül. (Sajnos, az összes táncszámok ötlettelenség, ez az egyetlen komoly hibája az egész darabnak!) A férfiak között a már-már eltemetett Keleti a hőse az előadásnak. Mint egy bengáliai — tigrisbőrbe bujt, minden-



esetre kevésbé vérszomjas — fenevad, úgy küzd a sikerért. Kitünő Juszt és elég kellemes Páger. (Nem áll rajta a szmoking, még kevésbé a szmokingos szerep!) Pethó urat ajánlom az operettirektorok figyelmébe: született bonviván. (Csak a Valentinó barkókat borotváltassa le sürgősen magáról.) Gally, Gárday, Vándory, Horváthy Elvira játsszák a többi szerepeket, ambiciózusan, játékkukkal valamennyien hozzájárulnak a sikerhez, csak-ugy, mint Kondor Leó nem tulságosan nagy-igényű, de langyosan kellemes zenéje...

— Még egy komédiát adtak a héten. A reklám komédiáját Lengyel Menyhértől a Kamarszínházban...

— Igen. „Caruso vagy Rhamses“ a címe Lengyel Menyhért legújabb színpadi jelentkezésének. Egy cigarettapapirgyár reklámötletének modern marionettjátéka az a hét kép, amelyről egy nagymultu írói pálya iránti kegyeletünk parancsszavára hallgatni vagyunk kénytelenek. Nem sikerült. A hét harmadik premierje az Új Színházban volt. Két orosz egyfölvonásos került színre a Révay-utcai avantgard színházban, egy vidám Csehov-egyfölvonásos, amelyet láttunk már kabarében, de Germanovákéktól is és a legújabb orosz írógeneráció egyik tagjának. Katajevnek a „Kör négyzögesítése“ című kétképes, erősen naturalista vígjátékát, amelyet a rendezés a magyar viszonyok számára úgy tett színpadképpé, hogy a szovjetizű szituációk vakmerő „naturalizmus“-át a burlesk sallangjalval cicomázta föl s illó olajaival illatosította be. Az eredeti ötlet Vajda Pált, a Vig-színház tehetséges fiatal rendezőjét dicséri, aki mint vendégrendező rendezte a Katajev darabját. Mészáros Giza, Orsolya Erzsé, Harsányi Rezső, Baróthy és Peti játsszák az orosz kaviár-, illetve borchlevesdarab főszerepeit. Egy jókedvű mondat mai csevegésünk végére...

— Halljuk, halljuk, halljuk...

— A legújabb arisztokrata vice. E vicek gróf főszereplője Bécsben járt. Megkérdezi tőle, hogy mi újság Bécsben, Bécs is olyan csöndes-e, mint Budapest, stb? „A, dehogyan — feleli a gróf —, ellenkezőleg: olyan sühég-fogás volt máh a pályaudvahn, hogy azt sem tudtam — melyik vonatból szálljak ki hihtelen...“

* Zenekari Bach-estét rendez ma este a Zeneakadémián Láng Erzsé. A zenekari este külön érdekessége, hogy a fiatal zongoraművész műsordarabjait nem zongorán, hanem cemballón fogja előadni.

VIGSZÍNHÁZ

Szombaton, október 24-én
előszőr

PUSZTAI SZÉL

Színmű három fölvonásban

Írta: Hunyady Sándor

Főszereplők:

**Gombaszögi Frida,
Csontos, Hajmássy, Törzs,
Rajnai, Jávor, Maklár,
Vendrey, Vértés, Bárdi**

Új, leszállított helyárok. Elővételi díj nincs

KÖZGAZDASÁG

Sorsdöntő órák

(A Reggel tudósítójától.) Vérmes reményekkel ne áltassuk magunkat! A pénzügyi bizottság, amely vasárnap a késő éjszakáig tanácskozott, se kölcsönt adni, se más a pénzügyminisztériumban kézzelfogható formában segítséget nyújtani nem tud. Még a Népszövetségnek sem áll hatalmában egymagában megállítani bennünket a lejtőn, amelynek sikos fölületén megindultunk. A Tanács nem szuverén testület, a legtöbb, amit tehet, egy esetleges nagy magyar kölcsönért elvállalni a Népszövetség garanciáját, amelyre azonban — és ezt előre ki kell mondanunk — kevés a remény, sőt majdnem semmi. Amit a most ülésező pénzügyi bizottság tehet, az csak annyi, amennyit a beteg érdekében megtenni minden lelkiismeretes orvosnak a kötelessége, pontos diagnózist följelenteni, megjelölni a legjobb tudása szerint a gyógyszereket, amelyek segítségével a betegséget le lehet győzni és azután kénytelen a betegre és a beteg családjára bízni, hogyan alkalmazza a gyógyszereket és betartja-e a rendelést. Ezzel szemben ki kell emelni, hogy a pénzügyi bizottságnak és a vele szoros kapcsolatban álló baseli nemzetközi banknak a pénzügyvilágban a tengeren innen és túl igen nagy a tekintély, tanácsait és megállapításait a kormányok rendszerint elfogadják és a nemzetközi pénzügy e vezetőinek köszönheti többek között Németország is, hogy a nyári nagy válság után sikerült rövidlejárati kölcsönöket meghosszabbítani. A probléma, amelynek megoldását mi a pénzügyi bizottságtól várjuk, hármassal: a magyar államháztartás, a magyar valuta és Magyarország külföldi adósságainak a problémája. A hármassal probléma első részét illetően nem lehet kétség.

Magyarország az állami igazgatás és az állami üzemek mai terhet nem bírja el.

Súlyos megterhelés volt ez már évekkal ezelőtt is, ma elviselhetetlen. Nem titok, hogy népszövetségi körökben, bár elismeréssel fogadták a kormány igyekezeit az állami kiadások csökkentésére és a bevételek emelésére, mégis az volt az általános vélemény, hogy

a mezőgazdasági termények csökkenő ára miatt sem képes az ország a mai adóösszegeknél nagyobbakat megfizetni s így nincs más hátra, mint az állami kiadások további heroikus lefaragása.

és még a jelenlegi költségvetési év tartama alatt elkerülhetetlen a kiadások egy részének megszüntetése s miután ez a pénzügyi műtét olyan ellenállásokba ütközik, amelyet ez a kormány s minden más ma elképzelhető kormány legyőzni képtelen, nincs más út, mint **vagy a bürokráciától független új kormány, vagy haitatni végre ezt a műveletet, vagy ami még valószínűbb, a budget kényszerűségeket lejárására független pénzügyi főbiztoszt küldeni Magyarországra.**

A magyar költségvetést 800 millió pengő alá kell szorítani — ez a föladat!

A probléma második része a magyar pengőérték megvédése minden támadás és minden belső megrendülés ellen, ami szoros összefüggésben áll a probléma harmadik részével, **Magyarország külföldi adósságaival.**

Magyarország külföldi adósságait ma képtelen megfizetni, elsősorban rövidlejárati kötelezettségeit, amelyek összege közel egymilliárd pengőt tesz ki s amelynek ez év novemberétől a jövő év augusztusáig esedékesek.

A hosszulejárati kölcsönök kamatainak és törlesztési részleteinek a megfizetése sem képezhető el a Nemzeti Bank arany- és devizakészletének veszedelmesen erős igénybevételével. Külkereskedelmi mérlegünk legjobb esetben kiegyenlítődik az év végéig, export-fölösleget, mint a múlt évben, az idén nem számíthatunk. Kizártnak tetszik, hogy nagyobb kölcsönt kapjunk, amelyből a fizetési mérleg negydedmilliárdos deficitjét meg tudjuk fizetni. Ebben a helyzetben aligha van más megoldás, mint

a külföldi kötelezettségek teljesítésének elhalasztása.

Ezt a fizetési halasztást, ezt a moratóriumot egyoldalú rendelkezéssel dekretálni rendkívül veszedelmes volna, mert az egyébként is meg-

rendült hitelt még jobban aláásná. Csak dél-amerikai államok, mint Brazília, engedheti meg magának, hogy egy tollvonással elhalassza közel egymilliárd dollár rugó külföldi tartozásainak megfizetését. Európában élünk, ahol ez az egyoldalú moratórium még nem tartozik a pénzügyi politika normális eszközei közé. S itt, ezen a ponton lehet nagy segítségünkre a pénzügyi bizottság, amelyben legnagyobb hitelezőink, ha nem is hivatalosan, képviselve vannak. A pénzügyi bizottság tekintélyt parancsoló véleménye, a Népszövetség Tanácsának és a nagyhatalmak kormányainak segítségével lehetővé teheti, hogy

nem egyoldalúan, de a hitelezőkkel egyetértve, kapjunk hosszabb vagy rövidebb haladékat a jövő évben esedékes tartozásaink megfizetésére.

Ez a haladék nem csupán Magyarországnak, hanem a hitelezőknek is érdekükben áll, mert erélyes és elszánt akarattal igenis lehetséges

A mamutfizetések a parlament előtt

(A Reggel tudósítójától.) A legközelebb összeülő képviselőház elé a kormány két fontos törvényjavaslatot készül terjeszteni, a részvényjog reformjáról és a részvénytársasági vezető emberek ügyvezető mamutfizetéseinek leszállításáról. Bankjaink vezérémberei eddig föltűnő tartózkodást tanúsítottak a készülő javaslatokkal szemben s minden nyilatkozatot megtagadnak ezekben a kérdésekben. Annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot egyik vezető pénzintézetünk vezető igazgatójának A Reggel számára tett nyilatkozata, amely egyúttal a bankköröknek e kérdésben elfoglalt s kiforrottan tekintetű álláspontját tükrözi vissza:

— A két kérdés fölvetése — így szól ez a nyilatkozat — azt a benyomást kelti,

mintha a kormány el akarná terelni a figyelmet arról, hogy az államháztartás körébe tartozó több-kevényes állások megszüntetését és leépítését várta és követelte tőle a közvélemény,

nem pedig, hogy a magángazdaság terén keresse az orvososágot olyan bajok ellen, amelyek az államháztartás területén vannak. A részvényjog reformjáról nem lehet azt mondani, hogy az nem időszerű, mert

igenis, némely kérdésben szükség van a reformra.

De hogy ezt úgy tüntessék föl, mintha vele a magángazdaság teherbíróképességét javítanák föl, különösen pedig, hogy a szanalás által ránk rótt újabb terheket ezáltal könnyebben elviselhetővé tennék, bizonyos mértékig demagóg beállítása a dolgoknak. A részvényjog reformjának ezekben a nehéz napokban nemcsak, hogy eredménye nem lesz, de az amugy is súlyos pénzügyi viszonyokat még elviselhetetlenebbé fogja tenni. Amikor tehát időszerűtlennek mondjuk ezt a reformot, ez nem azt jelenti, hogy részvényjogunk reformja nem szükséges, de azt, hogy addig, amíg a krízis hullámainak tetején járunk,

nem éppen bölcs dolog olyan kérdéseket előszedni, amelyeknek rendezése nyugodt időkben is nehéz törvényhozási föladat.

A másik kérdés az igazgatók mamutfizetésének kérdése. A kormányának és parlamentnek jól meg kell gondolnia, hogy mindenekelőtt fontos elvi kérdés, vajjon szabad-e a magángazdaság körébe ennyire belenyulnia és szabad-e a kapitalista államnak beleszólnia abba, hogy

a magángazdaság miképp kívánja honorálni a maga alkalmazottainak szolgálatait.

Ettől az elvi kérdéstől eltekintve, azt is mérlegelni kell, hogy a nem részvénytársasági vállalatok a fizetések ilyen módon való leszállításával a versenyben előnyözött helyzetbe jutnak a részvénytársaságokkal szemben, hiszen módjukban lesz a legjobb vezetőket egyszerűen elvinni a társaságok éléről magasabb fizetés följelentésével. A nagy fizetések ilyen módon végül mégis megmaradnak és mindössze annyi történik, hogy a nem részvénytársasági vállalatok vezetői lesznek a tehetségesebb, ügyesebb üzletemberek. Ha nem hangulat-törvényhozásról van szó, hanem az igazi hibákban komolyan akar a parlament segíteni, akkor egyetlen intézkedéssel véget vehet az e téren meglevő hibáknak. A Kereskedelmi Bank alapszabályai közt van olyan intézkedés, amely szerint

az ország pénzügyeinek rekonstrukciója, míg, ellenkező esetben a káosz, amely az egyoldalú moratórium nyomában jár, alapjában rendítene meg az ország belső életét is s messze jövőbe tolná ki a külföldi fizetések ujralfölvételét.

A legfőbb ok, amely a moratórium észszerű és előrelátó rendezését parancsolja, a magyar pengő sorsa.

Ha hosszabb-rövidebb haladékat kapunk külföldi tartozásaink megfizetésére, akkor semmi okunk sincs a pengő stabilitásában kételkedni. Azonban mindaz, ami olyan lázasan foglalkoztat bennünket e sorsdöntő órákban, a budget leszállítása, a külföldi adósságok moratóriuma, a pengő stabilizálása, mindez csak külső tünet.

E tünetek mögött van a komoly, nagy betegség, Magyarország legfőbb problémája: a termelés átszervezése, az agrárproletariatust megszüntetése, a kereskedelmi politika alapvető reformja,

amelyekről oly kevés szó esik s amelyek végső fokán mégis eldöntik a magunk és gyermekeink sorsát. Abból él egy ország, amit termel és mi, sajnos, keveset termelünk és nem is a legjobbat, s rengeteg emberünk van, aki az ország elmaradt berendezkedése folytán egyáltalán nem tud termelni. Ez napjainknak igazi élethálál problémája.

az igazgatóságok az ügyvezető igazgatók nem lehetnek tagjai.

A legtöbb ügyvezető mamutfizetés úgy keletkezett, hogy az igazgatóságban ülő ügyvezető igazgatók önmaguknak szavazták meg a nagy fizetéseket és jövedelmeket. A Kereskedelmi Bank éppen ennek állta útját az említett alapszabály segítségével. Ha tehát a törvényhozás kimondja, hogy a részvénytársaságok igazgatóságában nem foglalhatnak helyet az ügyvezetők, akkor intézményesen vet véget az e téren meglevő helytelenségeknek. Ennyi teljesen elég az ügyvezető mamutfizetések megszüntetésére, ha ugyan nem tudnák a törvényhozás tagjai, hogy ezek a mamutok javarészt már épp úgy a múlté, mint azok, amelyeket a múzeumokban mutogatnak.

A Zimmermann-cég kényszeregyezségének befejezése. Az egész ország kereskedőtársadalmában megrendült érdeklődést keltett néhány hónappal ezelőtt a Hegyalja egyik legtekintélyesebb és legrégebbi cégének, a Zimmermann Lipót és Fiai borkereskedő cégnek kényszeregyezségi ügye, amelyet a borpiac rendkívüli mértékben megromlott viszonyai idéztek elő. Amint A Reggel értesül, ez a kényszeregyezségi ügy, a hitelezők megértő viselkedése folytán, végleges befejezést nyert és a cég most már zavartalanul folytathatja üzleti tevékenységét. Már a kényszeregyezségi eljárás kezdetén nagy föltűnést keltett, hogy a bíróság négy abaujszántói és három miskolci, összesen tehát nem kevesebb, mint hét ügyvédet nevezett ki vagyonszétosztónak. Az egyezségi tudomásul vevő végzés most mind a hét ügyvédnek fejenként 860 pengő díjat állapított meg, holott ezek közül legfőljebb ha egy végzett érdembeli munkát az O. H. E. előtt létrejött egyezség körül, a többinek működése pedig abban merült ki, hogy a kirendelő végzést vette át.

Az őszi idény beállításával senki se mulassza el

SCHNUR HENRIK

férfi ruha-áruházát

Budapest, Rákóczi-ut 15

meglátogatni

Legolcsóbban vásárolhatók

a legszebb

átmeneti és télikabátok, raglánok, öltönyök

Budapest egyik legelegánsabb férfiruha-áruháza, minőségben, szabásban, tisztában legtekintélyesebb!

Elsőrendű mértékutáni szabóság!

Mindenki nézze meg világvárosi kirakatait! Leszállított árak!

HANNOVER Friedrichstrasse 7-8
Leánynevelőintézet „Haus Sonne“

Elismert kiváló, egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Irodalom. Háztartás. Sport. Prospektusok kiadókiváltalunkban.

VASÁRNAPI SPORT

Botránnyal végződött a Hungária mérkőzése, amelyen egy fölizgatott néző inzultálta a Vasasok egyik durva játékosát

Gólzáporral verte a Ferencváros a Nemzetit

Hungária—Vasas 4:2 (2:2). — Meglepetés: győzött a Sabária és a Kispest

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi csonka bajnoki fordulóban nem szerepelt az Újpest, amely ezért a harmadik helyre csúszott vissza. A Ferencváros 7:0-as gólzáporral intézte el a tartalékos és győngye Nemzetit. Annál nehezebb dolga volt a Hungáriának, amely 4:2-re kínosan nehezen verte meg a Vasast, amelynek néhány játékos a meccs végén megfélekedezett magáról és durván játszott. Emiatt a mérkőzés csak botránnyos körülmények között ért véget. Meglepetés kettős is akadt: A Sabária végre megszerezte első pontjait és 3:1-re legyőzte a Somogyot. A Kispest is ugyanilyen arányban verte meg

a III. kerületet, amely most a bajnoki tabella utolsó helyén kullog. A bajnokság állása a következő:

| | | | | | | | |
|------------------|---|---|---|---|-------|----|------|
| 1. Ferencváros | 5 | 5 | — | — | 30:5 | 10 | (—) |
| 2. Hungária | 6 | 5 | — | 1 | 19:8 | 10 | (2) |
| 3. Újpest | 4 | 4 | — | — | 20:6 | 8 | (—) |
| 4. Bocsikai | 5 | 4 | — | 1 | 10:9 | 8 | (2) |
| 5. Kispest | 6 | 2 | 1 | 3 | 10:15 | 5 | (7) |
| 6. Attila | 6 | 2 | 1 | 3 | 7:11 | 5 | (7) |
| 7. Nemzeti | 6 | 2 | 1 | 3 | 8:18 | 5 | (7) |
| 8. Vasas | 5 | 2 | — | 3 | 11:15 | 4 | (6) |
| 9. Somogy | 6 | 2 | — | 4 | 6:11 | 4 | (8) |
| 10. Budai „II” | 6 | 1 | 1 | 4 | 7:17 | 3 | (9) |
| 11. Sabária | 6 | 1 | — | 5 | 7:12 | 2 | (10) |
| 12. III. ker. FC | 5 | 1 | — | 4 | 9:17 | 2 | (8) |

Ferencváros—Nemzeti 7:0 (3:0)

Üllői-ut. — 6000 néző. — Bíró: Csárdás

A Nemzeti, a nagy csapatok „mumusa”, ezáltal semmiképpen sem bizonyult mumusnak. A Ferencváros, amely a legutóbbi bajnoki év mindkét fordulójában osztozkodni volt kénytelen a pontokban a Nemzetivel, most katasztrofális gólarányú vereséget mért ellenfelére, amit még az sem ment, hogy Török, Hossó és Buza helyén Szendrővel, Tóthtal és Odryval volt kénytelen a küzdelmet fölvenni, akik közül Odry és Szendrő nem sokban maradtak el a Nemzeti standardjátékosainak a teljesítményétől. A Nemzeti súlyos debacleja elsősorban a csatársor gólképtelen játékára vezethető vissza. A három belső csatárnál ügyefogyottabb ma aligha található az első ligában.

A Ferencvárosra az első félórán nem lehetett ráismerni. Nyilván túlságosan respektálta ellenfelét, mert a szélel kedvező oldalon játszva, sem diktált tempót, támadásai a Nemzeti kapuja előtt rendre elakadoztak és csak a vezető gól után, amely azonban alaposan késett, nyerte vissza önbizalmát. Az első gól után annál sürribben következett a többi, úgy, hogy vasárnap sorrendben harmadik hétgólós győzelmét aratta a szezonban, de míg a III. kerület ellen 7:2-re, a Budai „II” ellen pedig 7:1-re nyert, most kapott gól nélkül uszta meg a mérkőzést. A zöld-fehéreknek most is a fődöntő játszója a primszerepet, amely azonban csak szünet után melegedett bele a küzdelembe, míg az első félidőben, különösen Lázár, sokszor kihagyott. Sárosi tulkenyelmesen kezdett, de a Ferencváros döntő offenzívájában fölényes ur volt a pályán. A legegyszerűbben jó játékot a fődöntők közül Lyka produkálta. A két hátvéd elég megbízhatóan látta el nem nehéz munkáját, néhányszor ugyan csak fölösleges kornerek árán. A csatársorban Takács II. eleven, gólképes játéka jelentette a legkellemesebb meglepetést, akit Turai és Tanczos nagyon hasznosan támogatott, amélkül, hogy egyik is a legjobb formáját futotta volna ki. Turai óriási ambícióval és hihetetlen munkabírással dolgozik, játékából azonban hiányzik a nagyvonalúság. Tanczos a finisben néhány remek akciót vezetett, de a legtöbbször nem tudott mit kezdeni a labdával. Kohut és Szedlacek a mezőnyben ügyes dolgokat csináltak, de a Nemzeti kapuja előtt túl „öregurasan” gondolkodtak.

A Nemzetiben, a súlyos vereség ellenére, a közvetlen védelem volt a leghibátlanabb csapatrés, amelyből különösen a nagyon tehetős Flóra magaslott ki. Gallina egyik gólról sem tehet, mert a legtöbb közvetlen-közletről került a kapujába, sőt az első félidőben egy-két labdát nagyon szép stílusban védett. Odry, amíg állta a tempót, ügyesen helyezkedő, megbízható centerhalf volt, két partnere azonban nem boldogult a Ferencváros csatárszárnyaival. A csatársorban Czétényi és Kovács támadásai jelentettek veszedelmet, de a belső támadásai véletlenül sem találta el a labdát.

A Nemzeti kezd szélel és nappal szemben,

de nyomban a Ferencváros kerül offenzívába. Kohut lövészerű centerét Gallina kiejti, a ráfutó Takács II. elől azonban még van ideje fölszedni a labdát. Turai a kapu mellé plaszíroz, amire Czétényi vezet támadást és Kovács süvítő lövését Amselnek kell mentenie. A Nemzeti kissé élénkül. Odry lövése a kapu fölött süvít el, ugyszintén Czétényi támadá-

sából Bihámy labdája. Kovács támadását kórner árán szereli a Ferencváros-védelem. (7. perc.) Tanczos kedvező gólhelyzetben elkésik a lövéssel. A 13. percben a Ferencváros is veszedelmezt kórnerrel, amelyet Turai Szedlacek elé fejel, de a balösszekötő elveszti a labdát. Ujabb Ferencváros-kórner után a Nemzeti is sarokrugást ér el, amelyet Vadas a kapu fölé fejel. (18. p.) A „B. tribün” türelmetlen, amire Takács II. 16 méterről pompásan megcölözze a labdát, amely azonban a felső kapufáról a mezőnybe pattan. Turai bombáját Gallina bravurosan menti, Vadas labdája balra a Ferencváros kapuja mellett süvít el. Szedlacek még a Nemzeti üresen maradt kapuja előtt sem boldogul, míg Tanczos labdáját tizenegyesgyanusan szereli Szendrő. A 27.

Hungária—Vasas 4:2 (2:2)

Postás-pálya. — 4000 néző. — Bíró: Boronkay

A Hungária ellen mindig hatalmas lelkesedéssel szokott a Vasas játszani és ezúttal is majdnem meglepetést szerzett. A Hungária ismét rossz, sőt nagyon rossz napot fogott ki. Hét percelt a befejezés előtt még 2:2-re állott a mérkőzés, amikor a Hungáriának sikerült egy újabb góllal a vezetést megszereznie.

A Vasas ekkor durva játékba fogott, ami ugyancsak fölizgatta a közönséget. Először Rottlert kellett kiállítani, majd parázs botránnyal — az osztrák-magyar botránnya kicsiben — tört ki, amikor Király, a Vasasok játékos, brutális durvasággal terítette le Rebrót, akit ajultán vittek le a pályáról.

A bíró kiállította ugyan Királyt, amikor egy fölhevült néző az állóhelyről berontott a pályára és inzultálta Királyt.

Pillanatok alatt rendőrokkal és rendezőkkel lett tele a pálya, a rendbontót tizen hurcolták le és a tumultusban a bíró, megjegyzése miatt, Kocsist is kiállította, úgy, hogy

9-9 emberrel fejeződött be a mérkőzés.

A Vasas az utolsó percekben roppant csak össze, addig szépen játszott és egyenlő ellenfele volt a Hungáriának. Volt periódus, amikor a Vasas vezetett (2:1-re az első félidőben) és a meccs végig nyitott maradt, mert mind a két csapatnak esélye volt a győzelem megszerzésére.

Boronkay bíróval joggal volt elégedetlen a közönség. Boronkay szokásához híven alaposan megvárakoztatta a csapatokat és a közönséget, úgy, hogy a mérkőzés 20 perc késéssel kezdődött. A szabály előírja, hogy a bírónak egyidőben a csapatokkal kell a pályán megjelennie és Boronkay tudatos késését tiszteletlenség a közönséggel szemben. A későbbiek folyamán Boronkay sokat hibázott.

A Hungáriában teljesen hasznavehetetlenül játszott a halvesor, győngye volt a védelem és a csatársor a négy gól ellenére sem elégtett ki. Kocsis és Mandl bizonytalankodtak, Kocsis egyenesen elfelejtett rugni, ahogy Rebró és Sebes passzolni. A csatársorban a balszárny és Haar játszott futballt, Barátky kínosan rossz most.

A Vasasok lelkes gárdájából Rottlert, Burger, Kosztát, Egri és Possákot kell kiemelni. A Vasas kezd, de a Hungária támad és a 4. percben már

percben Tanczos kórner rug.

Turai Takács II. höz fejel, aki fejjel a jobbsarokba továbbítja a labdát: (1:0).

A Nemzeti, tévesen, ofszájdot reklámál. Szedlacek nagyszerűen kiszókteti Takács II.-t, aki azonban mellé plaszíroz. A Nemzeti ellentámadása veszedelmes, de az üresen álló Bihámy hibáz. Kovács süvítő centerre a kapu tulsó sarka mellett süvít el. A 38. percben Takács I. labdájával Tanczos rohamoz, a center, Flóra karját érve,

Takács II. elé kerül, aki menthetetlen gólt ló: (2:0).

Ujrakezés után ismét a Ferencváros kerül frontba. Kohut a 16-osról, kivételesen, nem ló a kapura, hanem centeroz és

a résenálló Turai elegánsan beplaszírozza: (3:0). Még Takács II. hozza kitünő gólhelyzetbe Tanczost, aki azonban győngéden Gallinához gurítja a labdát. Szünet után a Ferencváros döntő fölénybe kerül. Takács II. által szépen szóktetett Kohut pedig következtesen az eget bombázza. Kórnerit kórner árán szereli Korányi (7. perc), a kórner Korányi fejeli ki a Ferencváros kapujából. Tanczos beadása után Takács II., majd Szedlacek fejesét remekül menti Gallina, míg Kohut centerét lekésik a belső csatárok. Czétényi a gólvonalról centeroz, de Amsel nem jön zavarba. Nagy vihar támad a nézőtérben, miután a bíró két ízben ofszájdon éri Takács II.-t, de a Ferencváros kórnerre után (18. perc) megnyugodnak a kedélyek. Turai bombáját Gallina ökölletel vágja vissza a mezőnybe, de a 25. percben

Turai briliáns szólótámadásával szemben tehetetlen (4:0).

A Ferencváros következő támadásánál, nem is indokolatlanul, 11-est reklámál a közönség, de az utolsó negyedórán, tizenegyesek nélkül is, sürin esnek a gólok. A 31. percben Turai elegánsolása miatt

Takács II. a 16-osról szabadrugást irányít, amely a védők sora ellenére is utat talál a hálóba (5:2).

Tanczos centeréből Takács II. nagyszerű lövését Gallina védi, míg Takács II. szüktetéséből Tanczos bombáját Gallina kórner árán parirozza (8. perc). A 39. percben a Nemzeti kórnerrel veszélyeztet, de a következő percben Tanczos labdájával

ismét Takács II. terem a Nemzeti hálója előtt, Gallina eléje rohan, mire az üresen maradt kapuba sétál labdástul (6:0).

Még Bihámy próbál szerencsét, de átpenderül a rávetéssel védő Amsel hátán, majd Kohut helyett, a legutolsó percben, Lázár centeroz, Gallina hiába szalad ki a labda után, mert

a szemfüles Takács II. az üres góiba továbbítja (7:0).

Ticska közletről megszerzi a vezető gólt: (1:0).

A Vasas csak a 7. percben jut először szóhoz, de rögtön góllal Koszta és Possák átjártsszák a Hungária védelmét és

Egri tisztá helyzetből kiegyenlít (1:1).

Hirzer beadását Cseh II. elrontja és a 14. percben a Vasas újabb gólt ló. Egri labdája kapufáról pattan vissza

Possák elé, aki a kapuba helyezi (1:2).

A vasas fölénybe kerül, mert a váratlan gól egészen megzavarja a Hungáriát. A 24. percben

Haar pompás beadásából Ticska kiegyenlít (2:2).

Hatalmas iramban küzd a két csapat. A Hungáriának akad több helyzete, de Cseh II. a kapu előtt tisztán állva, háromszor is ront.

A második félidőben lanyhul az iram és a két csapat játéka harmadosztályú nivóra süllyed le. A csatársorok kinlódnak, rengeteg a rossz passz és csak egy félóra elteltével élénkül újból a játék. A 30. percben Barátky lövését a kapufa menti. A sok rossz támadás után végre a 38. percben egészséges akciót indít a Hungária. Haar és Cseh II.-n keresztül

a labda Ticska elé kerül, aki pompás gólt ló (3:2).

A Vasas, nyilván elkeseredésében, durva játékba kezd, ami puskaporosá teszi a hangulatot a pályán és tribünön egyaránt.

A 40. percben Rottler faultolja Cseh II.-t, amiért a bíró kiállítja.

A helyére Király húzódik hátra. A 42. percben az erősen ostromló Hungária még egy gólt ló. Barátky lapos lövése kapufáról pattan vissza, de

Cseh II. belövi (4:2).

Vági durván buktatja el Hirzert, majd

Király fölháborító brutalitással teríti le Rebrót.

A tribün felhördül.

egy néző az állóhelyről berohan és megüti Királyt.

A pálya tele van rendőrokkal és civilekkel. A bíró természetesen Királyt kiállítja, de erre a sorsra jut Kocsis is. Végre sikerül megtisztítani a pályát, de ebben a hangulatban már nem lehet futbalozni. Kilenc-kilenc emberrel fejeződik be a játék. A meccs végén az a hír terjedt el, hogy Rebró lábtörést szenvedett, sérülése azonban szerencsére nem volt ilyen súlyos.

Ferencvárosi pálya

Üllői-ut

Vasárnap, október 25-én
délután 1/3 órakor

Ferencváros—Vasas

Előtte 1/1 órakor

Nemzeti—Somogy

kettős bajnoki mérkőzés

Ujjáéled NOVOPIN szénsavas fenyőfürdővel
Kapható mindenütt

Kispest—III. kerület 3:1 (2:1)

Üllői-ut. — 2500 néző. — Bíró: Salgó.

A mérkőzés eredménye nagy meglepetésnek számít, hiszen a III. kerület mult vasárnap csak késhegyre menő küzdelem után adta meg magát a bajnok Újpestnek, míg a Kispest ugyanakkor szármalms játék után fél-tucat góllal kapott ki a Hungáriától.

A Kispest olyan szépen játszott, hogy rá sem lehetett ismerni és megérdemelte a győzelmet.

A győztes csapatból elsősorban a két szélsőt, Steiner és Paczolait kell kiemelni, akik mindvégig veszélyt jelentettek az ellenfél kapujára, a gólokat is ők lökték. A csatársor többi tagja a fődoloztsorral egyetemben átlag-játékot nyújtott. A védelemből Rozgonyi emelkedett ki pompás játékával. Az újonnan szerződött Hungler is megfelelt. Dénes nem csinált hibát. A III. kerületnél a három gól ellenére Biri volt a legjobb ember. A bekkek sokat és jól dolgoztak. Bíró egy hibát csinált, igaz, hogy abból gól született. A halvesor különösen az első féldőben jól dolgozott. A csapat leggyöngébb része a csatársor volt.

A játékot a III. kerület kezdi, de az első veszélyes támadást a Kispest vezetői Paczolai révén, veszélyes beadását azonban Biri szépen védi. Hosszas lanya mezőnyjáték következik. A 15. percben nagy helyzet adódik a kispesti kapu előtt, de egyik III. kerületi csatár sem mer kapura löni. Steiner beadását Bíró kórnerre menti. Lukács azonban kapu mellé fejel. Kiss megelénkül a tempó. Steiner győnyörű lövését Biri biztosan védi. Drössler passzából Győri 16 kapu fölé. A Kispest határozott fölénybe kerül és a 25. percben Steiner, Bírótól szorongatva, lefut, a kórneronaltól bead.

a labda a kifutó Biri mögött gurul és a befutó Paczolay belövi a vezető gólt (1:0).

A gól után erősen támad a III. kerület és a 27. percben sarokrugáshoz jut, a nagyszerű Rozgonyi azonban fölszabadít. A 35. percben egyenlít a III. kerület. Bíró fölszabadító labdájával

Drössler lefut, beadását Zilahy védhetetlenül fejeli a balsarokba (1:1).

Bíró kórnerét vét, ebből Raix kapu fölé 16. Közvetlenül a féldő befejezése előtt Paczolai, Bíró hibájából, bead pontosan

Steiner elé, aki éles lapos lövéssel megszerzi a második Kispest-gólt: (2:1).

Ezzel vége is az első féldőnek. Óbudai kórner vezeti be a második féldőt, Konyor azonban fölszabadít. A Kispest két kitűnő szélsőjének jóvoltából állandó frontban van. A 30. percben Paczolai imponáló stílusban lefut, lapos beadására

Steiner ismét jórkor érkezik, hogy belövie a harmadik gólt: (3:1).

A kerületiek több támadást vezetnek, a nagyszerű Rozgonyi és Biri azonban mindent elhárítanak.

Sabária—Somogy 3:1 (1:0)

Kaposvár. — 1800 néző. — Bíró: Vass

A változatos és időnként hevesiramu mérkőzésből az eddig pont nélkül álló szombathelyi együttes került ki győztesként, amelynek csatársora Borbély beállításával végre ismét gólképesnek bizonyult. A Somogy szokott technikás játékát mutatta, csatárai azonban a kapu előtt puhák voltak. A Sabáriában a két Kovács, Vámos, Iglódi és Belkó, a Somogyban pedig Miklóssy, Joós és Gyórfy játszott jól.

Szép napsütéses időben a Somogy kezd enyhe szél ellen és az első negyedórán fölényben is volt. A 18. percben Jakube bombája a felső kapufáról pattan vissza. A 43. percben Pethő elengedte Belkót, akinek beadásából

Seper a vezető gólt lötte.

Szünet után a Somogy hevesen támad. A 11. percben Mészáros beadását Vermes elhibázza, Jakube azonban tiszta helyzetből a kapu mellé 16. A Sabária teljesen magához ragadja a játék irányítását és a 27. percben

szabadrugásból Belkó a szombathelyi csapat második gólját fejelte.

Három perccel később

Iglódi beadásából Belkó újabb gólt fejel.

A 31. percben

Tunyogi egy góllal csökkenti a Sabária előnyét.

A 34. percben a Sabária Borbély révén újabb gólt rug, amelyet a bíró ofszájd miatt nem íté meg. A mérkőzés végéig a Somogy támad többet, de az eredményen már nem tud változtatni.

Favoritgyőzelmek a második ligában. A második ligában mindegyik vezető csapat győzött és így továbbra is fej-fej mellett dul a harc az első között. Eredmények: **Szeged FC—Vac FC 3:1 (2:0)**, **Turul—Megyer 4:0 (4:0)**, **Pécs-Baranya—Terézváros 7:3 (4:1)**.

Amatőr bajnokság. Az amatőr bajnokságban nem akadt meglepetés, a mérkőzések favoritgyőzelmekkel végződtek. Eredmények: **UTE—Elektromos 2:1 (2:1)**, **Postás—BEAC 4:3 (1:1)**, **Törekvés—URAK 3:0 (0:0)**, **FTC—33 FC 3:1 (1:1)**, **MAV—BESZKART 3:1 (3:0)**, **BSE—III. ker. TVE 1:0 (0:0)**, **MTK—Fer. Vasutas 4:3 (3:0)**.

Külföldi futballeredmények. Bécsi liga: **WAC—Wacker 1:1 (0:0)**, **Vienna—WSC 4:1 (1:0)**, **Rapid—Hakoah 3:1 (2:1)**, **Slovan—Austria 1:1 (1:0)**, **Nicholson—Floridsdorf 5:0**.

Az Újpest győzött Belgrádban, a Budai „11” kikapott Pozsonyban

(A Reggel tudósítójától.) Az Újpest és a Budai „11” vasárnapra kisorsolt bajnoki mérkőzését későbbre halasztotta el, hogy a külföldre szóló meghívásnak eleget tehesen. Az Újpest Belgrádban is pompás játékot produkált és a jugoszláv bajnokságban előkelő szerepet játszó Jugoszlaviát könnyen 3:1-re verte, míg a Budai „11” Pozsonyban a magyar csapatokkal sűrűn mérkőző Bratislavától 4:1 gólarányu súlyos vereséget szenvedett.

A két mérkőzés részleteiről alábbi tudósításunk számol be:

Belgrád: **Újpest—Jugoszlavia 3:1 (2:0)**. A

magyar bajnok mindvégig döntő fölényben volt és Auer (2) és Spitz góljaival könnyen győzött.

Pozsony: **Bratislava—Budai „11” 4:1 (3:0)**. A gólarány túlzott, miután a budai csapat a mezőnyben a pozsonyiak egyenrangú ellenfele volt, de akciót a kapu előtt nem kísérte szerencse. Annál jobban ment a Bratislavának, amely Soral (2) és Pollák révén a féldőig már 3:0-ra vezetett. Szünet után Jakes góljával már 4:0 az eredmény, amikor a Budai „11” rákapesol, de a pozsonyiak válogatott védelme remekel, úgy, hogy a magyar csapat Polgár góljával csak a becsületgölt tudta rugni.

Nemzetközi győzelmet aratott a Bocskai

Bocskai—Nagyvárad AC 2:1 (0:0)

Debrecen, október 18.

(A Reggel tudósítójától.) 1500 néző előtt értékes nemzetközi győzelmet aratott a Bocskai. Az első féldőben a Bocskai szép akciói a nagyváradiak jó védelmén meghusultak. Szünet után mindkét csapat heves iramot diktált. A 10. perc a nagyváradiak szép támadását a jobbalsi góllá értékesítette: 0:1. Kezdet után a Bocskai heves iramot diktált és a 17. percben **Markos II-esből kapufát lött**. Váltakozó támadások után végre a 35. percben

Opata kiegyenlített (1:1).

A Bocskai látható fölénybe került, a nagyváradiak nem győzték a heves iramot. A 40. percben

Mátéffy beállította a végeredményt: 2:1.

Az MTK nyerte a kerékpár-csapatbajnokságot. A BSE rendezésében vasárnap délután a Millenáris-pályán került elődöntésre Magyarország harmas egyesületi kerékpár-csapatbajnoksága, amelyben csak az MTK és a BSE csapata állott strathoz. A bajnokságot szép küzdelem után az MTK nyerte meg fölényesen. A csapatbajnoki versennyel kapcsolatban lebonyolított párosversenyt közelönnyel a Pélvassy—Szenes (MTK)—együttes nyerte 7 ponttal, az ugyancsak közelönnyel végző Orczán (Törekvés)—Nagy (FTC)—pár előtt, amely 4 pontot szerzett, 3. egy kör hátránnyal a Német—Kiss (BSE)—pár. A kezdők versenyében Galambos (MTK) győzött. Két rekord-kísérelt is volt. Szekeres az egyórás rekord megdöntésére indult, a kísérlet azonban nem sikerült, mert kétizben is láncszakadása volt. A szombathelyi Rác az 500 méteres rekordot próbálta megdönteni, de az ő kísérlete sem járt eredménnyel.

Kikaptak a magyar kézilabda-válogatottak. A Millenáris-pályán, 1500 néző előtt, vasárnap délelőtt mérköztek Magyarország és Ausztria kézilabda-válogatottjai. A meccs a kapu előtt briliáns technikával dolgozó osztrákok 16:3 (7:0) gólarányu fölényes győzelmével végződött. A magyar gólokat Cséffay (2) és Fodor dobta.

Kusocinski megközelítette Nurmi világrekordját. Bécsből jelentik, hogy a bécsi atletikai bajnokságok vasárnapi második napjának eseménye az 5000 méteres síkfutás volt, amelyet a lengyelek kitűnő futója, Kusocinski 14 p. 42.8 mp. szenzációs idővel nyert meg, ami új lengyel rekord. Kusocinski 14 másodperccel közelítette meg Nurmi elérhetetlennek hitt világrekordját. Második az argentinai Zabala lett 15 p. 37.3 mp. alatt.

Douda a diszkoszdobáshoz is ért. Prágából jelentik, hogy Douda, aki nemrégén állította be Hirschfeld 16.04 méteres súlydobó világrekordját, vasárnap 46.90 méterre javította meg a diszkoszvetés csehszlovák rekordját.

Klubközi atletikai mérkőzés Szegeden. A SZAK újszegedi pályáján vasárnap délelőtt tartották meg a BBTE—KEAC klubközi atletikai viadalt, amelynek eredménye a következő:

400 m. síkfutás: 1. Barsi (BBTE) 50.7 mp., 2. Lázár (KEAC) 50.8 mp., 3. Szalay (BBTE). **100 m. síkfutás:** 1. Raggambi (BBTE) 10.8 mp., 2. Kovács (BBTE) 11 mp., 3. Parassin (KEAC). **Magasugrás:** 1. Késmárky (BBTE) 181 cm., 2. Kerkovics (BBTE) 181 cm., 3. Stumpf (KEAC) 178 cm. **110 m. gátfutás:** Holtversenyben: 1. Kovács (BBTE) és Boros (BEAC) 15.6 mp. (Boros eredménye déli kerületi rekord). 3. Stumpf (KEAC) 15.6 mp. **800 m. síkfutás:** 1. Barsi (BBTE) 2:13.4 mp., 2. Lázár 2:13.5 mp., 3. Buchmann (BBTE) 2:17 mp. **Távolugrás:** 1. Koltai (BBTE—KISOK) 696 cm., 2. Stumpf (KEAC) 646 cm., 3. Sófalyv (KEAC) 644 cm. **Diszkoszdobás (meghívási):** 1. Remezev (KEAC) 46 m 27 cm., 2. Aczél (BBTE) 40 m 98 cm., 3. Dr. Illés (KEAC) 40 m 35 cm. **4x100 m. staféta:** 1. BBTE 45.3 mp., 2. KEAC 45.4 mp. A pontversenyt a BBTE nyerte 48:22 arányban.

Berlini jéghekkicsapat győzelme Párisban. Párisból jelentik, hogy a Berliner Schlittschuh-Club, angliai turájáról hazatérőben, vasárnap Párisban a Stade Français jéghekkicsapata ellen 5:0 arányban győzött.

A Budapest-kerület súlydobó csapatbajnokságában a védő MAC-ot legyőzte a Testnevelési Főiskola.

(A Reggel tudósítójától.) A Testnevelési Főiskola Sport Clubja a BBTE sporttelepén rendezte vasárnap délután atletikai versenyt, amely kizárólag stafétaversenyekből és a Budapest-kerület ötös súlydobócsapatbajnokságából állott. Minden számban nagy mezőnyök indultak, a 4x100-as stafétában például négy előfutamatot kellett tartani. Hatalmas küzdelem volt a súlydobó csapatbajnokságban, ahol mindvégig bizonytalan volt a helyzet és végül

a Testnevelési Főiskola győzött 2 centiméterrel jobb átlaggal

a mult évi védő MAC ellen. A 4x50 méteres női stafétafutásban a rendező egyesület csapata új országos rekordot állított föl. A részletes eredmény a következő:

4x50 m. női staféta: 1. TFSC a) (Kael Anna, Generich Gabriella, Vértesi Katalin, Wieland Lenke) 26.7 mp. (Országos rekord!) 2. TFSC b) 29 mp.

4x100 m. női staféta: 1. TFSC a) (Kael, Vértesi, Generich, Wieland) 54 mp. 2. TFSC b) 56 mp. 3. TFSC c) 59.8 mp.

Budapest-kerület ötös súlydobócsapatbajnoksága: 1. TFSC (Kulicz Jenő 12.81 m., Csányi 12.81 m., Solti 12.76 m., Kaló 12.57 m., Sárkány 12.04 m.) 62.99 m. 12.59 m. átlag. 2. MAC (dr. Darányi 14.56 m., Füzési 12.48 m., Jankó 11.97 m., Magas 11.94 m., Egri 11.90 m.) 62.85 m. 12.57 m. átlag. 3. MAFC 11.12 m. átlag.

4x100 m. staféta: 1. UTE a) (Sugár, Forgács, Beliczay, Györi) 44.1 mp. 2. UTE b) 45.3 mp. 3. BESZKART 45.3 mp. 4. MAFC 45.5 mp.

4x1500 m. staféta: 1. ESC (Szollár, Hegedüs, Eper, Vértesi) 17 p. 29.8 mp. 2. UTE a) 17 p. 44.6 mp. 3. MTK 18 p. 19.6 mp.

4x100 m. staféta: 1. MTK (Jávör, Antal, Torbágyi, Gyenes) 3 p. 34 mp. 2. MAC 3 p. 36 mp. 3. TFSC 3 p. 39.6 mp. 4. BBTE 3 p. 43 mp.

10x100 m. staféta: 1. UTE 1 p. 52 mp. 2. MTK 1 p. 55.4 mp. 3. MAFC 1 p. 56.2 mp. 4. TFSC 1 p. 56.8 mp. **Svédstaféta (B osztály):** 1. BEAC (Zsigora, Héjjas, Sárvári, Czákó) 2 p. 07.6 mp. 2. BESZKART 2 p. 18 mp. 2. TFSC 2 p. 22.4 mp. — (C osztály): 1. Törekvés 2 p. 06.6 mp. 2. ESC 2 p. 10 mp. 3. Vasas 2 p. 56.4 mp.

A KISOK uszóbajnokságai

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután rendezték a margitszigeti fődött uszodában a KISOK ifjusági uszóbajnokságait. Eredmények:

200 m-es melluszás: Bajnok: Novák István (Kosuth-felsőkeresk.) 3 p. 13.2 mp. 2. Bistvák (Szegedi állami reálgimn.) 3 p. 14.6 mp. 3. Schuck (Szekszárdi felsőkeresk.) 3 p. 14.8 mp.

200 m-es gyorsuszás: Bajnok: Kánásy Gyula (Árpád-reálgimn.) 2 p. 34 mp. 2. Bihary (Zrínyi-reálgimn.) 2 p. 35.8 mp. 3. Puljer (Szegedi állami felsőpariskola) 2 p. 35.2 mp.

100 m-es hátuszás: Bajnok: Barabás István (Eötvös-reálgimn.) 1 p. 20.6 mp. 2. Kovács György (Kereskedelmi Akadémia) 1 p. 22 mp. 3. Lányi György (Eötvös-reálgimn.) 1 p. 23 mp.

Háromszor 100 m-es vegyes staféta: Bajnok: a budapesti Árpád-reálgimnázium 4 p. 02.2 mp. 2. Budapesti Mátyás-reálgimn. 4 p. 05.8 mp. 3. Szegedi állami reál 4 p. 13.6 mp.

66.66 m. melluszás (III. és IV. oszt. tanulók részére): 1. Petteny Sándor (Újpesti állami reálgimn.) 1 p. 03.6 mp. 2. Clemens Jenő (Toldi reálgimn.) 1 p. 03.8 mp. 3. Csikora János (Mátyás reálgimn.) 1 p. 04.6 mp.

66.66 m. gyorsuszás (III—IV. oszt.): 1. Kukorelli József (Árpád reálgimn.) 46 mp. 2. Egner (Szent István reálgimn.) 48 mp. 3. Holtversenyben Balás Ferenc (Újpesti állami reálgimn.) és Szutrelly (Szent Imre reálgimn.) 54.6 mp.

66.66 m. hátuszás (III—IV. oszt.): 1. Colmann Dezső (Szent István reálgimn.) 1 p. 00.8 mp. 2. Komlós (Újpesti állami reálgimn.) 1 p. 11 mp.

5x66.66 m. gyorsuszóstaféta (V—VIII. oszt.): 1. Árpád reálgimn. (3 p. 41.6 mp.). 2. Szegedi állami reálgimn. (3 p. 45 mp.). 3. Szarvasi ev. gimnázium (3 p. 46.4 mp.).

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Félelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.